

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA EKONOMICKÁ

Bakalářská práce

Analýza specifík vybraného odvětví

Analysis of selected sector's specifics

Tomáš Tolar

Plzeň 2013

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma

„Analýza specifík vybraného odvětví“

vypracoval samostatně pod odborným dohledem vedoucího bakalářské za použití pramenů uvedených v příložené bibliografii.

V Plzni, dne

.....
podpis autora

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Tomáš TOLAR**
Osobní číslo: **K10B0028P**
Studijní program: **B6209 Systémové inženýrství a informatika**
Studijní obor: **Informační management**
Název tématu: **Analýza specifík vybraného odvětví**
Zadávací katedra: **Katedra ekonomie a kvantitativních metod**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

1. Charakterizujte vybrané odvětví a firmy.
2. Popište specifika vybraného odvětví.
3. Dle analýzy finančních a ostatních ukazatelů zhodnoťte vývoj v odvětví.
4. Diskutujte příčiny dosavadního a dalšího možného vývoje v odvětví.
5. Formulujte závěr.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy:

40 - 60 stran

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

- **HRDÝ, Milan., HOROVÁ, Michaela.** *Finance podniku*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2009. 179 s. ISBN 978-80-7357-492-5
- **MACEK, Jan a kol.** *Ekonomická a sociální statistika*. 1. vyd. Plzeň: Západočeská univerzita, 2008. 240 s. ISBN 978-80-7043-642-4
- **Statistická ročenka za rok 2011.** Praha: ČSÚ 2011
- **Statistická ročenka za rok 2010.** Praha: ČSÚ 2010
- **SYNEK, Miloslav a kol.** *Podniková ekonomika*. 5., přeprac. a dopl. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2010. 498 s. Beckovy ekonomické učebnice. ISBN 978-80-7400-336-3

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Kateřina Mičudová

Katedra ekonomie a kvantitativních metod

Datum zadání bakalářské práce:

31. října 2012

Termín odevzdání bakalářské práce:

3. května 2013

Doc. Dr. Ing. Miroslav Plevný
děkan

RNDr. Mikuláš Gangur, Ph.D.
vedoucí katedry

V Plzni dne 31. října 2012

Poděkování:

Tímto bych chtěl poděkovat zejména vedoucí mé bakalářské práce, Ing. Kateřině Mičudové, Ph.D., za odborné vedení a cenné rady při tvorbě této práce a také bych chtěl poděkovat svému nejbližšímu okolí a rodině za soustavnou podporu během studia.

Obsah

Úvod	8
1 Představení odvětví	11
1.1 Počátky moderních telekomunikací	11
1.1.1 Telegraf.....	12
1.1.2 Telefon	12
1.1.3 Další významné vynálezy v oblasti telekomunikací 19. století	13
1.1.4 Datové služby	14
1.1.5 IPTV.....	15
1.2 Telekomunikace v českých zemích	16
1.2.1 Počátky v 19. století	16
1.2.2 Mezi lety 1948 a 1989	17
1.2.3 Po roce 1989	17
1.2.4 První mobilní technologie	18
1.2.5 Období velké liberalizace.....	18
2 Podniky jako reprezentanti odvětví.....	24
2.1 Dodavatelské firmy	24
2.1.1 Sazom spol. s r.o.....	24
2.1.2 EPLCond s. r. o.....	26
2.1.3 Vegacom a. s.....	27
2.1.4 SUPTel a. s.	28
2.1.5 INVEST TEL, s. r. o.....	29
2.2 Odběratelské firmy	30
2.2.1 Telefónica Czech Republic a. s.	30
2.2.2 Vodafone Czech Republic a. s.	31
2.2.3 T-Mobile Czech Republic a. s.....	32
2.2.4 České Radiokomunikace a. s.	35
2.2.5 Volný a. s.	36
2.2.6 GTS Czech s. r. o.	37
3 Specifika a jejich analýza.....	38
3.1 Analyzované parametry	38
3.1.1 Zmapování obchodních vztahů	38
3.1.2 Velikost odvětví.....	40

3.1.3	Trendy v odvětví	42
3.1.4	Vlivy na odvětví	44
3.2	Zaměstnanost v oboru	50
3.3	Konkurence v oboru	51
3.4	Ziskovost odvětví.....	51
3.5	Informační systémy používané v odvětví.....	51
3.6	Kapitálová náročnost.....	53
3.7	Shrnutí	53
4	Závěr	55
	Seznam tabulek	58
	Seznam obrázků	59
	Seznam použitých zkratk	60
	Seznam použitých zdrojů	61

Úvod

Cílem této práce je charakterizovat odvětví, které autor označuje jako outsourcing ve výstavbě a údržbě veřejné telefonní sítě ČR, a následně popsat a analyzovat jeho specifika a zjistit, čím jsou určována. Pojmem „veřejná telefonní síť“ zde rozumíme, že se jedná o síť určenou pro provoz fixních neboli „pevných“ telefonních linek. Jedná se o technický název, který nijak nesouvisí s tím, v jakém vlastnickém vztahu se nachází (síť tedy nemusí být vlastněna veřejně, může být v soukromém vlastnictví).

Motivace ke zvolení odvětví a volba tématu samotného vychází z autorovy praktické zkušenosti, tj. působení v plzeňské firmě Sazom spol. s r. o., která se mimo jiné zabývá také jednou specifickou činností. Zajišťuje, jako externí dodavatel, údržbu a výstavbu telekomunikační sítě pro majoritního poskytovatele fixních telefonních služeb u nás – pro společnost Telefónica Czech Republic a. s. Aby čtenář získal konkrétní představu, co tyto činnosti představují, mějme následující situaci. Čtenář si chce pořídit, přestože to v dnešní době může znít jako anachronismus, pevnou telefonní linku či připojení k Internetu pomocí technologie ADSL. V případě, že čtenář již v minulosti obdobnou službu využíval a má přístup ke koncovému bodu sítě, jsou mu tyto funkce pouze aktivovány. Nikoliv však v opačné situaci, kdy je potřeba provést fyzické propojení metalické přístupové sítě s místem, kam si zákazník přeje službu umístit. Tehdy nastupuje právě firma Sazom spol. s r. o. a vše potřebné zajistí. Tyto činnosti jsou v naprosté většině případů vyváděny mimo samotného telefonního operátora, stejně tak jako následná údržba této sítě.

Volbu tohoto tématu dále autor odůvodňuje zájmem o zjištění příčin výrazného poklesu příjmů této firmy pocházejících z popisovaného odvětví v letech 2012 a 2013. Tomuto poklesu naopak předcházelo několik let růstu, firmě se velmi dobře dařilo, zaměstnávala stále více zaměstnanců a objemy prací z analyzovaného odvětví rostly. Podobný vývoj provázal i ostatní firmy v odvětví.

A právě tento vývojový zlom zaujal autora práce natolik, že se rozhodl blíže zaměřit na vlivy, které stály na jeho pozadí, co tento pokles způsobilo a jestli existuje možnost, jak se tomuto bránit. Dále chce autor zjistit, zdali je možné očekávat v blízké budoucnosti zlepšení situace a návrat do předchozího stavu.

Samotné telekomunikační technologie jsou dnes bezesporu jedny z nejvýznamnějších a nejdynamičtěji rozvíjejících se ekonomických oblastí. Telekomunikace jako odvětví zahrnují prodej hlasových a datových služeb, fixních i mobilních (Gartner, 2012). Vlna tohoto rozvoje následně ovlivňuje nezanedbatelnou část globální ekonomiky. To je případ i autorem popisovaného odvětví a společností v něm působících. V souvislosti s rozmachem informačních technologií a telekomunikací se v dnešní době vzdálenosti na světě zmenšují. Tento abstraktní jev se nazývá globalizace a přináší s sebou všechny dobré, ale zároveň i špatné vlivy (Dlouhá, 2006). Rozvoj telekomunikací mimo jiné umožňuje vznik stále nových služeb. Vzpomeňme například na hit posledních let - sociální sítě. Odvětví telekomunikačních služeb vytváří hodnotu odpovídající přibližně 2,5 % globálního HDP (Woyke, 2011).

Následující odstavec je zaměřen na strukturu a cíle této práce. Práce je rozčleněna do tří vzájemně propojených částí. První část práce se věnuje telekomunikacím samotným. Popsán bude obecně historický vývoj a zvláštní pozornost je věnována jejich vývoji na území České republiky, který v posledních dvou dekadách umožnil vznik popisovaného odvětví. Jak vyplývá z předchozího odstavce, telekomunikace jsou velmi významným oborem lidské činnosti. Autor je proto přesvědčen, že je přínosné provést i menší exkurz do významných milníků a vynálezů na tomto poli.

Ve druhé části práce budou identifikovány a popsány společnosti, které v tomto odvětví působí, ať už na straně odběratele těchto outsourcovaných služeb (např. Telefónica Czech Republic a.s.), či na straně dodavatele (Sazom spol. s r. o.).

Třetí část bude odkázána samotné analýze vybraných dat z odvětví. Struktura vlastní analýzy odvětví je následující:

- 1) Nalezení nebo vyloučení závislosti mezi vývojem v odvětví a vývojem národního hospodářství jako celku – odpověď na otázku je-li odvětví zasahováno hospodářskými krizemi (tato možnost se vzhledem ke stále ještě dobíhající krizi nabízí právě nyní).
- 2) Hledání závislosti mezi vývojem odvětví a odvětví telekomunikací.
- 3) Identifikace specifík odvětví a hlavních vlivů, které působí v daném odvětví.
- 4) Nalezení trendu vývoje odvětví.
- 5) Odhad možného budoucího vývoje v odvětví.

V práci budou využita data z Českého statistického úřadu a účetní a jiná ekonomická data poskytnutá několika reprezentanty daného odvětví. Takto získané údaje budou případně doplněny výpověďmi pracovníků na příslušných pozicích ve společnostech. V závěru práce budou ze získaných dat vyvozeny závěry.

1 Představení odvětví

Jak už bylo předesláno, rozvoj a vůbec vznik popisovaného odvětví – outsourcingu ve výstavbě a údržbě veřejné telefonní sítě, byl nejen u nás umožněn díky působení několika faktorů. Prvním takovým faktorem je masivní rozmach telekomunikací samotných. Stačí si představit, jaké množství podpůrných činností je zapotřebí pro poskytování telekomunikačních služeb při jejich dnešním rozsahu – počínaje samotnou údržbou sítě, ať už fixní či mobilní, přes marketing, až po získávání nových klientů. V některých případech vyvedení těchto činností mimo vlastní firmu přináší zvýšení efektivity, snížení nákladů a také jejich snazší řízení, což jsou prvky tolik kýžené v konkurenčním boji. Společnost poskytující telekomunikační služby se pak může zaměřovat na vlastní podstatu svého podnikání. Specifickým faktorem v naší zemi jsou také významné změny v oblasti politiky po roce 1989, které umožnily postupný vstup konkurence na trh telekomunikací. Autor je přesvědčen, že oba tyto rysy jsou významné a neméně zajímavé, proto bude následující oddíl věnován právě vývoji telekomunikací, a to i z pohledu zásadních vynálezů, které umožnily dnešní stav.

Odděleně od světového vývoje poté bude popsán vývoj sdělovací techniky na území České republiky – a to z pohledu politicko-ekonomického. Na popis historického vývoje plynule naváže charakteristika vzniku relativně mladého odvětví outsourcingu ve výstavbě a údržbě veřejné telefonní sítě ČR.

1.1 Počátky moderních telekomunikací

Slovo telekomunikace znamená „komunikace na dálku“ a v moderním pojetí chápeme telekomunikace převážně jako elektronický přenos informací – ať už po drátě či bezdrátově (Techterms.com, 2009). Do tohoto pojmu bývá také zahrnováno televizní a rozhlasové vysílání. Přestože televize a rozhlasové vysílání jistě splňují definici přenosu elektronického signálu a fakticky jsou to také prvky telekomunikace, spadají ale do kategorie masových sdělovacích prostředků, nebude se jimi proto následující text zabývat.

1.1.1 Telegraf

Za první významnou událost ve vzniku telekomunikací můžeme považovat sestrojení telegrafu. Na tomto zařízení pracovalo nezávisle na sobě množství vynálezců, kupříkladu i známý německý matematik a fyzik Carl Gustav Gauss (YOUMANS, 1888). Nejvíce komerčně úspěšným se však nakonec stal Morseův telegraf, využívající Morseovu kódovací abecedu umožňující komprimaci a přenos informací (Smithsonian, 2010). Na rozdíl od konkurenčních řešení se obchodně ujal pro svoji relativní jednoduchost na obsluhu a zejména proto, že používal pouze jeden pár vodičů, což významně snižovalo náklady na výstavbu přenosové sítě. První úspěšná demonstrace tohoto systému je datována roku 1844, následně byla společností U. S. Post Office vybudována první komerční telegrafní linka mezi městy Washington a Baltimore (Smithsonian, 2010). Morseův telegraf byl posléze po dlouhou dobu využíván pro rychlý přenos informací zejména mezi poštami, bankami a železničními stanicemi (Antonio, 2008). Monopolem na tomto trhu se během krátké doby stala společnost Western Union, která původně vznikla spojením několika menších společností. V roce 1862 bylo propojeno západní pobřeží USA s východním a přes vysoké náklady na výstavbu se během velmi krátké doby investice vrátila. V roce 1858 resp. 1866 byl po několika neúspěších položen podmořský kabel spojující Spojené Státy s Velkou Británií (BELLIS, 2007). Podobně jako telefon, i telegraf nejprve využíval přenosu signálu po vodičích a až mnohem později došlo k přechodu na radiové vysílání. První bezdrátové telegrafní vysílání z roku 1896 je přisuzováno italskému fyzikovi Guglielmo Marconimu. Pravdou však zůstává, že tuto techniku si o několik let dříve nechal patentovat známý fyzik srbského původu Nikola Tesla, který však nebyl na rozdíl od Marconiho příliš obchodně nadán (Novák, 2010).

1.1.2 Telefon

Dalším mezníkem na poli telekomunikací bylo sestrojení telefonu fungujícím na principu, jak jej známe dnes. Ten je obvykle připisován skotskému vynálezci žijícímu v Kanadě Alexandru Grahamu Bellovi, který si telefon nechal patentovat roku 1876 (MIT, 2000). Bell nicméně nebyl prvním, kdo přišel s touto myšlenkou, tím byl italsko-americký vynálezce Antonio Meucci již v roce 1860. Špatná znalost angličtiny, nedostatek finančních prostředků a zřejmě i další formální chyby mu neumožnily patentovat jeho návrh telefonu a tak byl objev později přisouzen Bellovi. V roce 2001 americký kongres formálně přiřknul vynález telefonu právě Meucciovi

(Congress, 2001). Telegraf byl postupně vytlačen z pevninské komunikace telefonem, a to hned z několika důvodů. Prvním důvodem byla paradoxně Morseova abeceda, která v počátcích umožnila poměrně snadné zakódování textu a jeho přenos. Ten, kdo *morseovku* neovládal, byl značně omezen v používání telegrafu, přestože není příliš složitá na pochopení a zapamatování (Siemens, 2010). Druhým důvodem je pak velmi nízká přenosová rychlost, kdy telegraf je schopen za jednotku času přenést stejný počet znaků jako telefon celých slov.

1.1.3 Další významné vynálezy v oblasti telekomunikací 19. století

Během historie se objevilo velké množství různých technických řešení výše uvedených přístrojů, které se však k praktickému užití příliš nehodily, a proto se také neuchytily nebo byly využívány jen velmi okrajově. Jako příklad může být uveden telefon používající kapalinu pro přenos zvuku či trubkový telefon používající pro přenos hlasu dutou tubu. Druhý jmenovaný je známý zejména z námořního prostředí, kde propojoval různé části lodi – například strojovnu s můstkem. Jedním z hlavních jeho nedostatků je velmi omezené použití – je pevně zabudován a umožňuje komunikaci mezi dvěma či několika pevně danými body. Jako takový nijak k rozvoji telekomunikací nepřispěl.

Za zmínku pak dále stojí ostatní zařízení, která sice nebyla tak převratná, ale přesto jim nelze upřít určitou popularitu a přínosy. Často pouze lepším způsobem využívala stávající technologie a infrastrukturu. Příkladem takového stroje je *dálnopis* neboli *telex*. Ten používal, podobně jako telegraf, jeden pár vodičů. I funkcemi byl telegrafu velmi podobný s tím rozdílem, že umožňoval odeslání zprávy více příjemcům najednou. Co ho však činilo mnohem více praktickým, byl fakt, že obsluha nepotřebovala znát Morseovu abecedu a zprávy byly přijímány v pro člověka srozumitelném formátu, dokonce samočinně (Kučera, 2006). Navzdory své vysoké hlučnosti, velkým rozměrům a hmotnosti bylo toto elektromechanické zařízení velmi populární a dříve bylo možné jej nalézt v téměř každé československé zpravodajské redakci, bance, továrně či vojenské jednotce. Poslední fungující terminální stanice dálnopisu u nás byla vypnuta v červenci 2008 (Hron, 2008).

Další obdobné zařízení je všeobecně známé – nazývá se fax. Jeho první varianty pocházejí již z druhé poloviny 19. století. Fax využívá telefonních linek pro přenos textů či obrazových dat (text je také převáděn na obrazová data). Jeho zavedení

zrychlilo oběh dokumentů mezi podniky. Faktury či objednávky odeslané jeho pomocí dorazí k příjemci během několika okamžiků. Nevýhodou faxů je nemožnost dovolat se oběma stranám během přenosu a vyšší cena, kterou platí jak odesílatel, tak příjemce a která se odvíjí podle zaplnění stránky a množství stran. Princip faxu spočívá v tom, že zařízení na straně odesílatele sejme a odešle rozmístění barevných bodů na bílém podkladu a přístroj na straně příjemce je analogicky složí a na stejné místo na stránce vytiskne.

1.1.4 Datové služby

Datové sítě jsou významným vynálezem 20. století. „Pod pojmem *„datová síť“ (data network) se dnes chápe taková síť, která je určena pro přenos digitálních dat, „naporcovaných“ do vhodně velkých celků (kterým se obvykle říká pakety) a přenášených po těchto celcích“* (Peterka, 2010). Nutnost použití digitálního formátu se poprvé objevuje v 50. a 60. letech minulého století v souvislosti s prvními pokusy na propojení v té době rozvíjející se výpočetní techniky. Než se však datové sítě dostaly do podoby, jak je známe dnes a umožnily vznik takzvané sítě sítí – Internetu, prošly komplikovaným vývojem. Tak jako u mnohých jiných objevů, lze i původ datových sítí hledat u armády, konkrétně u té americké. Té kvůli studené válce vznikla potřeba vytvořit decentralizovanou síť sloužící k propojení nejvýkonnějších počítačů na kontinentu. Takto vznikl tzv. ARPANET. Decentralizace byla požadována z důvodu případného napadení ze strany Sovětského svazu a možného zničení jednoho nebo více bodů sítě, kdy decentralizovaná síť by mohla fungovat i nadále. V roce 1972 byl v rámci ARPANETu odeslán první e-mail a následující rok byla připojena Evropa. Během dalších let se síť rozšiřuje o další počítače a v roce 1983 se z ní odděluje čistě vojenská datová síť zvaná MILNET. Roku 1990 je ARPANET zrušen a nadále je používán pojem Internet (Bartošek, 1995, s. 10-13). V počátcích byly sítě určené pro hlasové a datové přenosy budovány odděleně. Až v poslední době vyšlo najevo, že je možné pro obojí používat stejné linky a vznikl tak trend nazývaný konvergence sítí. Lidský hlas z telefonu je tak v dnešní době přenášen na velké vzdálenosti v digitální podobě a vznikly i specializované služby jako například VoIP, využívající jako koncové zařízení speciální VoIP telefon či počítač. Hlasová data jsou také digitalizována a jsou přenášena relativně levnějším datovým připojením.

Co se poskytování připojení k internetu týče, zprvu byla data přenášena taktéž analogovým způsobem – takzvaným vytáčeným připojením, které dosahovalo

přenosových rychlostí až 56 kb/s. Protože ale počítač je zařízení digitální a datům rozumí pouze v této formě, bylo nutné přijít s nějakým mezičlánkem, který zprostředkuje komunikaci mezi těmito dvěma prostředími. Tímto prostředníkem se stal modem. Slovo modem vzniklo popisem funkce tohoto přístroje – modulace a demodulace dat do a z právě analogového formátu. Každý, kdo měl s modemem kdy něco dočinění, si jistě navždy bude pamatovat typický zvuk připojování. A protože tento přenos využíval stejných frekvencí přenosu jako telefonní hovor, nebylo se danému účastníkovi možné dovolat během aktivního spojení. První připojení z Česka do sítě Internet pomocí vytáčeného spojení proběhla hned počátkem 90. let, jako oficiální datum připojení ČR do Internetu se pak uvádí listopad 1991. Toto připojení ovšem nebylo poskytováno tehdejší společností Eurotel a. s., ale byly nabízeny přebytky kapacity akademické sítě CESNET (Satrapa, 2006).

Další technikou pro připojení bylo ISDN. To přinášelo mírné zvýšení rychlosti, kterou mohl být počítač připojen, na 64 kbit/s. Dalším zlepšením byla možnost zároveň telefonovat a používat internet. Linka sama je plně digitální, transformace lidského hlasu na digitální data probíhá již uvnitř telefonního přístroje.

1.1.5 IPTV

Jednou z nejnovějších služeb poskytovaných přes datové sítě je vysílání televize, tzv. IPTV (IP – internetový protokol). Jedná se sice o masové médium, co ho ale činí zajímavým, je použití telefonní infrastruktury. Tato služba využívá širokopásmového připojení k internetu pro přenos vysílání (Melichar, 2008), které je pak zobrazováno pomocí vhodného zařízení připojeného k síti, jako je počítač, televize se set-top-boxem či „chytrý“ telefon. Oproti pozemnímu televiznímu vysílání, jehož je IPTV silný konkurent, přináší mnohé výhody. Patří mezi ně možnost obousměrné komunikace (klasické pozemní vysílání je pouze jednosměrné směrem k příjemci), uživatel si může z archivu vybrat pořad, který je mu následně promítnut (Melichar, 2008). Má možnost využívat interaktivního obsahu a programového průvodce, zobrazovat ukázky vybíraných filmů atd., poskytovatel obsahu také získává přímou zpětnou vazbu, odpadají tak people-metry známé z klasické TV (Lupa.cz, 2009). Nevýhoda IPTV je přímo spojena s nevýhodami vysokorychlostního internetu přes pevnou linku – je omezená maximální vzdálenost uživatele od ústředny a je požadována kvalitní linka. Uživatel jedné IPTV přípojky také může standardně sledovat pouze jeden kanál v každém okamžiku (i když má více přijímačů), jelikož vysílání jemu určené je

sestavováno již u poskytovatele (na rozdíl od klasického vysílání, kde volba kanálu probíhá až v samotném přijímači a vysílány jsou všechny kanály).

Jakkoliv to nemusí být na první pohled zřejmé, každý z výše uvedených objevů měl obrovský dopad na snad každou myslitelnou oblast lidské činnosti. Informace se mohou šířit dosud nepředstavitelnou rychlostí, je možný obchod přes půl kontinentu v téměř reálném čase.

1.2 Telekomunikace v českých zemích

Následující část se věnuje vzniku a rozvoji telekomunikací v Česku. Pasáž je rozdělena na tři díly do jednotlivých časových úseků: druhá polovina 19. století až po rok 1948, období mezi roky 1948 a 1989 a konečně události po roce 1989.

1.2.1 Počátky v 19. století

Počátky telegrafie lze v českých zemích datovat do roku 1850 a první exemplář telefonu byl za tehdejšího Rakouska – Uherska představen v Praze již jeden rok po vynalezení, v roce 1877. O čtyři léta později, v roce 1881, byly poprvé na našem území zbudovány telefonní linky a to hned dvě najednou (Česká Televize, 2011). „*Tou první v Praze byla linka zavedená 21. května mezi bytem podnikatele Bedřicha Freye a kanceláří jeho vysočanského cukrovaru. Podle dostupných informací se ale Frey stal až druhým uživatelem telefonu v Čechách. Zhruba o měsíc jej předstihl majitel dolu v Ledvicích na Teplicku Richard Hartmann, který si nechal zřídit telefonické spojení s více než dva kilometry vzdáleným nádražím v Duchcově*“ (Česká Televize, 2011). V následujícím roce už bylo v Praze účastníků 98, byla zřízena první ústředna a byl vydán historický první telefonní seznam. Provozováním telefonních služeb se zabývala firma *Pražské podnikatelství pro telefony*, založená Janem Palackým, synem národního obroditele Františka Palackého. V roce 1892 přišlo zestátnění všech telefonních sítí, v té době již existovalo pokrytí také v Plzni, Liberci a Brně. Byl založen c. a k. Poštovní a telegrafní úřad, který byl pověřen jejich správou (Novák, 2012). Podobný vývoj týkající se zestátnění původně soukromých telekomunikačních společností můžeme nalézt v mnohých zemích po celém světě, namátkou Francie - zestátněno roku 1889, a Španělsko - o němž bude zmínka později. Zde je otázkou, co k takovému znárodněním vedlo. Dle popsaného vývoje se zdá, že soukromým subjektům se úspěšně dařilo poskytovat své služby stále většímu počtu obyvatel. Postupně se také rozšiřovalo spojení mezi městy, ale také spojení se zbytkem světa. V roce 1896 byla Praha

propojena s Vídní a Berlínem (Novák, 2012). Zřízení rozsáhlé telefonní sítě také ovlivňovalo ostatní aspekty života, např. mohlo dojít k omezení počtu hlásných míst požárníků. Požáry byly od nynějška hlášeny právě pomocí telefonu (Kožušník, 2012). Po konci 1. světové války a pádu habsburské říše přechází v roce 1918 správa telekomunikací pod Ministerstvo pošt, telegrafů a telefonů Československé republiky. V roce 1931 se u nás poprvé objevuje v podnikové a hlavně státní sféře později tolik oblíbený dálhopis.

1.2.2 Mezi lety 1948 a 1989

Po nástupu socialistické vlády k moci se rozvoj telekomunikační sítě citelně zpomalil. V roce 1960 bylo evidováno 1 000 000 účastnických stanic (Souček, 1999), v roce 1989 pak přibližně 1 500 000 (Smetana, 2001). Všechny hovory do zahraničí, pokud vůbec spojeny, byly nahrávány a monitorovány státní bezpečností. Roku 1963 vzniká státní podnik Československé spoje, mající v kompetenci správu sítě, ale i právě přidělování HTS. Úsměv na rtech pak nejspíše vyvolá v roce 1976 zřízené satelitní spojení mezi Prahou a komunistickou Havanou (Souček, 1999). Oproti západnímu světu u nás nedocházelo k nějakému zásadnímu rozmachu na poli datových sítí. *„Bylo to způsobeno celou řadou faktorů, mezi které patří i odlišná filosofie a tradice světa hlasových a datových komunikací. Hlasové sítě byly tradičně budovány a provozovány v monopolním prostředí, které se samo chová velmi neefektivně a celkově vykazuje značnou resistenci vůči změnám. Naproti tomu datové sítě byly budovány v prostředí spíše již liberalizovaném, které je mnohem pružnější a schopné rychle reagovat jak na technologický vývoj, tak i na vývoj v poptávce“* (Peterka, 2010). Přestože již v roce 1971 u nás bylo technicky možné přenášet data po telefonních liniích, o pět let později tohoto využívala stále jen tehdejší centrální banka.

1.2.3 Po roce 1989

Po změně politické situace v roce 1989 se zdá, že nastává zlepšení situace. V souvislosti s odklonem od centrálně plánovaného hospodářství vznikla potřeba rozdělit výkon státní správy. A tak vzniká státní podnik SPT Praha s. p.. Podnik SPT Praha je později dále rozdělen na Českou poštu, s. p., na SPT Telecom s. p. V roce 1994 došlo k přeměně státního podniku SPT Telecom s. p. na stejnojmennou akciovou společnost a na území ČR bylo v provozu již více než 2 150 000 telefonních stanic – a to v době již po rozdělení republiky na českou a slovenskou (Souček, 1999).

1.2.4 První mobilní technologie

Až doposud byly v rámci vývoje telekomunikací v Česku popisovány jen sítě používající fyzické nosiče. Důvod je nasnadě: za socialismu zde bezdrátové sítě zkrátka v podstatě neexistovaly. V roce 1990 byla založena za účelem poskytování mobilních služeb a zejména za účelem prodeje připojení k internetu společnost Eurotel, a to společným podnikem SPT Praha, s. p. a amerického konsorcia Atlantic West (dříve US West a Bell Atlantic, dnešní AT&T a Verizon Wireless). Eurotel se poté měl nadlouho stát jediným poskytovatelem mobilních služeb u nás (Hron, 2005). Konkurenční boj byl bohužel v tomto segmentu telekomunikací omezen hned v počátcích, když Eurotel dostal exkluzivní licenci na poskytování datových komunikací a na provozování analogové mobilní sítě NMT. Podobně mu byla bez soutěže na několik let přidělena i práva na vysílací frekvence v sítích GSM (Kopta, 2004).

Příchod dalšího mobilního operátora je datován roku 1996, kdy Eurotel a. s. začal kromě staršího typu sítě NMT využívat i novější digitální síť typu GSM. Tehdy na trh vstoupil Radiomobil a. s. provozující operátora Paegas. Ten byl později pohlcen a přejmenován na T-Mobile (Pousková, 2008).

V roce 2000 konečně svým vstupem na trh uzavírá dnes známou trojici společnost Český Mobil a. s. V březnu spustil síť s názvem Oskar. O šest let později byl Český Mobil a. s. odkoupen britským Vodafone a síť získala stejnojmenný název. Taktéž v roce 2000 je spuštěna první skutečná datová mobilní služba GPRS – firmou Eurotel a. s.

1.2.5 Období velké liberalizace

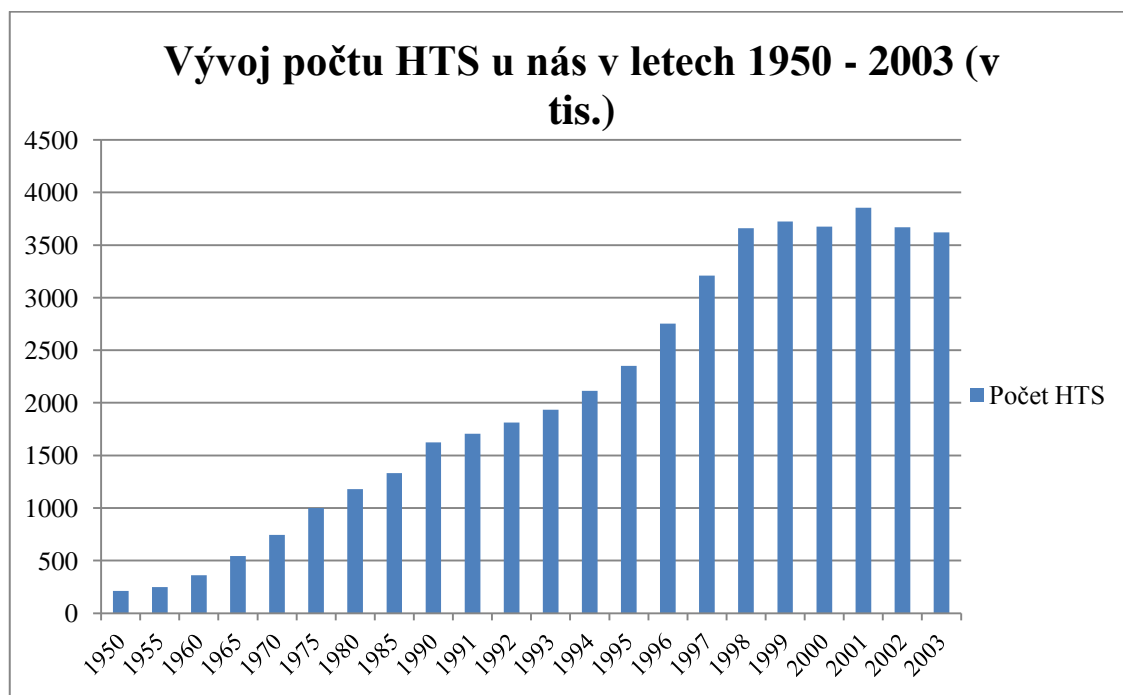
Počátkem roku 2000 byl SPT Telecom a. s. přejmenován na Český Telecom, a. s. Touto dobou byl také v provozu historicky nejvyšší počet pevných linek v ČR, když se toto číslo postupně přiblížilo ke čtyřem milionům stanic, a to i přes rostoucí počty mobilních telefonů. Počet pevných stanic kulminoval v roce 2001 s hodnotou 3 854 000 (ČSÚ, 2012a). Toto množství a zejména velikost nárůstu počtu stanic po revoluci je ve velkém kontrastu s vývojem před rokem 1989. Tento vývoj dokládá následující tabulka a graf.

Tabulka 1: Počty pevných přípojek v letech 1990-2003 (v tis.)

Rok	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Tis. ks	1624	1706	1814	1935	2114	2350	2754	3209	3659	3724	3676	3854	3670	3619

Zdroj: ČSÚ 2012a.

Obrázek 1: Vývoj počtu telefonních stanic v letech 1950-2003. (v tis.)

Zdroj: ČSÚ 2012a, vlastní úprava.

V roce 2001 Český Telecom a. s. ztratil svá exklusivní práva na poskytování hlasových telefonních služeb, tedy pevných linek, a zároveň byl zákonem přinucen poskytovat svoje přenosové kapacity těm společnostem, jež o to požádají. Vzniklo tedy několik menších telekomunikačních společností spíše lokálního charakteru, které využily této možnosti. Zákonem č. 127/2005 Sb. byl roku 2005 založen Český telekomunikační úřad – regulátor trhu telekomunikací. V letech 2005 a 2006 došlo k privatizaci doposud státem vlastněných společností Český Telecom a. s. a Eurotel a. s. Byly sloučeny a poté přejmenovány na Telefónica O₂ Czech Republic a. s.

Naštěstí pro nás, jakožto pro zákazníky mobilních operátorů, k velkým pokrokům ve vývoji technologií a poskytovaných mobilních služeb začalo docházet celosvětově až v průběhu 90. let a po přelomu tisíciletí. Tedy v době, kdy u nás telekomunikační trh byl

částečně a později již zcela liberalizován. Jednotliví operátoři byli tedy nuceni pod tlakem konkurence zavádět stále nové služby i u nás. Dokonce se dá říci, že na tomto porevolučním vývoji obyvatelé ČR svým způsobem „vydělali“, protože s pozdním nástupem mobilní komunikace začal Eurotel a. s. a Radiomobil a. s. budovat svou síť ve velkém za použití novějších technologií a tato byla na konci 90. let hodnocena jako jedna z nejlepších v Evropě.

Zde se tento historický exkurz dostává k místu vzniku samotného odvětví, které bude následně analyzováno. Po vstupu zahraničních vlastníků do společnosti Český Telecom a. s. a po otevření telekomunikačního trhu začalo být čím dál tím více zjevné, jak moc vnitřně neefektivní tato společnost je.

První doložitelné zmínky o výrazných redukcích v počtech zaměstnanců můžeme nalézt v tiskových zprávách o finančních výsledcích z roku 1997. Tehdy se snížily stavy v SPT Telecomu a. s. o 3 402 na 21 927 zaměstnanců. Jednalo se samozřejmě o plošné propouštění ze všech možných druhů pozic, nejen zaměstnanců z údržby komunikační sítě. Zmínky o propouštění pak nalezneme v podstatě v každé další tiskové zprávě či ročence, další přesná čísla ale nejsou k dispozici. Nicméně vývoj v tomto duchu dokazuje i následující tabulka.

Tabulka 2: Počty zaměstnanců v sektoru Telekomunikační činnosti, v letech 1997 až 2000 a 2005 až 2010 (CZ-NACE 61, OKEČ 64.2)

Rok	1997	1998	1999	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Počet zam.	32291	29146	25345	25468	22379	22184	21603	21087	20856	20419

Zdroj: ČSÚ.

„I přes poměrně významný (třetinový) pokles počtu zaměstnanců v telekomunikačních službách v letech 1995–2008 vzrostla v tomto období finanční hodnota produkce vytvořená v tomto odvětví 4,5krát“ (ČSÚ, 2008).

Pokud je čtenář ochoten přijmout za správnou tezi, že v tehdejší době zdaleka největší podíl na celkové zaměstnanosti v telekomunikačních službách měl tehdejší SPT (později Český) Telecom a. s., a že ostatní právě vznikající společnosti by měly mít tendenci celkovou zaměstnanost zvyšovat, pak můžeme z dat Českého statistického úřadu za léta 1995 až 2005 usoudit, že propouštění z této společnosti probíhalo nepřetržitě během právě zmíněného desetiletí.

Přesto takové propouštění nemůže pokračovat do nekonečna. Zejména když Český Telecom a. s. musí spravovat a dle potřeby rozšiřovat takto rozsáhlou telekomunikační síť, jejíž využívání, jak už bylo napsáno, musí dle zákona umožnit i ostatním podnikatelským subjektům. Vznikla tedy potřeba najít jiné další způsoby, jak firmu zefektivnit a dále snižovat náklady.

Proto se poprvé v letech 2003 a 2004 objevuje záměr vyvést údržbu a rozvoj telekomunikační sítě mimo vlastní firmu – tedy odebírat tyto služby od externích subjektů, outsourcovat je. Jak známo, správně prováděný outsourcing, což je v podstatě další prohloubení dělby práce, je jednou z cest k mnohdy nezanedbatelným úsporám a k žádanému zefektivnění fungování firmy. Roku 2003 byly objednány a provedeny první jednotlivé zakázky externími dodavateli, toto lze považovat za „zkušební provoz“. V roce 2006 pak bylo vůbec poprvé vypsáno celkové výběrové řízení na rámcové dodavatele pro jednotlivé kraje. Tento akt tedy může být považován za samotný vznik odvětví, započetí outsourcingu ve výstavbě a údržbě veřejné telefonní sítě ČR. Zde je na místě doplnit, že přestože tato myšlenka či záměr byl již téměř dva roky starý, ještě v září roku 2005 tehdejší Český Telecom a. s. na základě série vnitřních analýz plánoval celý tento projekt zrušit, jak dokládá tisková zpráva z této doby (Telefónica, 2005). Odůvodnění bylo takové, že je možné tyto činnosti udržet v rámci společnosti a zároveň je optimalizovat tak, aby k úsporám a zefektivnění přesto došlo.

Zajímavé je však sledovat průběh dalších propouštění z Českého Telecomu a. s. respektive z Telefónica Czech Republic a.s. Protože s každým snižováním stavu zaměstnanců rostl objem prací odebíraných od externích firem, tyto firmy potřebovaly více zdrojů pro tyto dodatečné zakázky. Nejčastěji tak byl odchod pro většinu zaměstnanců „dohodnutý“ a po rozvázání smlouvy s předchozím zaměstnavatelem byli okamžitě zaměstnáni v dodavatelských firmách.

Vyvstává tedy otázka, do jaké míry byly plánované úspory na nákladech na zaměstnance skutečnými úsporami, když převážná většina propuštěných nyní pracuje na straně dodavatele a jak známo, kromě mezd těchto lidí musí Telefónica Czech Republic a.s. navíc „zaplatit“ i patřičný zisk těmto firmám.

Samotný rozsah prací dodávaných této společnosti se postupně vyvíjí a zvětšuje, a to i co se peněžního vyjádření týče. Zakázky v prvních měsících po navázání obchodních vztahů mezi podniky doprovázelo naprosto přesné zadání činností na dané zakázce, doprovázené připravenou veškerou potřebnou dokumentací. Jednalo se tak o pouhé fyzické provedení daných stavebních prací, například uložení zemního kabelu.

V průběhu let však došlo k rozšíření outsourcovaných služeb do takové míry, že dnes téměř veškeré činnosti v údržbě i výstavbě sítě probíhají takzvaně „na klíč“. Odpovědný pracovník ze společnosti Telefónica Czech Republic a. s. pouze rámcově objedná stavbu, například „Připojení bytových domů Plzeň, lokalita pod Homolkou“ s požadovanou kapacitou nově budovaného připojení a předpokládanou cenou. O většinu dalších činností se starají dodavatelské firmy, kterým je umožněn přístup do interních systémů jako například do dokumentace sítě, všechny další procesy počínaje projektovou dokumentací, návrhy provedení apod. jsou plně v kompetenci dodavatelů. Projekty jsou pouze v určitých bodech kontrolovány a schvalovány, posléze je odevzdána finální dokumentace se skutečným provedením.

Dále externí firmy drží 24 hodinou poruchovou pohotovost a provádí například správu ústředen, kdy Telefónica Czech Republic a. s. tyto činnosti prakticky úplně zrušila. V některých případech se aktivity této společnosti omezily pouze na to, že přijme požadavek od svého zákazníka a zanese jej do počítačového systému. Požadavku je automaticky přiřazena kapacita (volný kabel), odpovědný pracovník tento návrh schválí a externí firma si z tohoto informačního systému zakázku převezme a provede.

Podle dostupných informací hodlá i v letošním roce Telefónica Czech Republic a. s. propouštět a snížit tak stavy o dalších 10 %. *„Podobné masivní propouštění není u Telefóniky ničím novým. Podle poslední dostupné pololetní zprávy (1. pololetí roku 2012) došlo např. mezi 30. červnem 2011 a stejným dnem roku 2012 ke snížení počtu zaměstnanců z 6 929 na 5 968. Aktuální propouštěcí vlna by se tak měla týkat přibližně šesti stovek zaměstnanců“* (Doseděl, 2013). Je tak otázkou, co toto

znamená, zejména ve vztahu k silně omezeným výdajům do údržby sítě, které byly hlavním motivem této práce, což bylo zmíněno v úvodu této práce.

Kromě vyvedení údržby fixní sítě mimo vlastní společnost patří mezi nejnovější trendy v telekomunikacích u nás také vyvedení kompletní správy mobilních sítí ve prospěch externích dodavatelů, jak zmiňuje článek internetové verze časopisu Euro: *„Pokud telefonujete s mobilem přes operátora O2 či využíváte pevnou linku stejné firmy, vězte, že správu a řízení těchto telekomunikačních sítí má na starost česká pobočka společnosti Huawei. Pokud je vaším mobilním operátorem Vodafone, od letošního února se o vysílače a antény, přes které voláte, starají technici společnosti Huawei, kteří k ní přešli právě od Vodafonu. A v případě, že jste klient T-Mobilu? Údržbu „éteru“ si největší český mobilní operátor zatím řeší vlastními silami, ale i on hledá různé cesty jak snížit provozní náklady. Vyčlenění správy sítě ven, tedy dodavatelské firmě, je jednou z variant. Přesněji řečeno, T-Mobile již výběrové řízení na outsourcing sítí vyhlásil a tendr za více než sto milionů korun ročně je v běhu“* (Hergesell, 2012). Je možné, že ke stejnému vývoji dojde i na poli údržby fixní sítě? Převezme vše čínská společnost Huawei? Jak dále článek zmiňuje, uzavření kontraktu o správě sítě mezi Telefónicou a Huawei bylo smluvně podmíněno převzetím cca 130 zaměstnanců – techniků. To je obdobný vývoj jako ve správě fixní sítě, kde tento akt ovšem probíhal na základě neoficiální domluvy a potřeby pracovníků ze strany dodavatelů.

Další možnou novinkou ovlivňující odvětví je vstup virtuálních operátorů na trh současně s plánovanou letošní aukcí nově uvolněných mobilních frekvencí. Jako virtuální operátor se nazývá taková společnost, která nemá žádnou vlastní infrastrukturu (například vysílače a páteřní síť), ale podniká v oboru pod vlastním jménem s využitím výhradně cizích infrastrukturních kapacit. Virtuální operátoři jsou doménou zejména mobilních telekomunikací. Co se aukce mobilních frekvencí týče (tyto byly uvolněny po vypnutí analogového vysílání televize), jedná se zde o možný vstup čtvrtého operátora na trh v České republice. Zájem na těchto frekvencích mají pochopitelně i současní velcí hráči. Naskytá se otázka, jestli současné masivní úspory nejsou zapříčiněny právě očekávaným velkým výdajem (v řádu miliard korun) na vydražení těchto frekvencí.

2 Podniky jako reprezentanti odvětví

V následující části této práce bude představeno několik podniků, které působí v oboru výstavby telekomunikačních sítí. Do vlastní analýzy poté budou vybrány ty společnosti, které se zabývají analyzovaným odvětvím tj. outsourcing ve výstavbě a údržbě veřejné telefonní sítě. Budou tak sloužit jako reprezentativní vzorek pro popis jevů v celém odvětví. Společnosti budou vybírány jak na straně odběratelské, tak na straně dodavatelské, protože každý z těchto pohledů umožní popsat různá specifika tohoto odvětví. Zdaleka největší podíl na celkovém obratu odvětví bude mít dle předpokladu autora společnost Telefónica Czech Republic a. s., která je vlastníkem naprosté většiny komunikační infrastruktury u nás a která dále přeprodává část kapacity této infrastruktury ostatním poskytovatelům. To však nevylučuje investice ostatních operátorů. Například Vodafone v této době (2012/2013) buduje metropolitní optickou síť v Plzni.

2.1 Dodavatelské firmy

Aby bylo možné všechny firmy zabývající se výstavbou, údržbou a správou telefonní infrastruktury na následujících stránkách popsat, je třeba takovéto firmy v první řadě identifikovat. Autor tedy bude vycházet z několika pramenů informací: z vlastních zkušeností, z informací získaných od zaměstnanců a vlastníků již známých firem a z informací získaných od případných obchodních partnerů. Dále využije různých internetových katalogů a rejstříků pro to, aby získal přehled o všech společnostech působících v daném oboru. Tyto společnosti byly autorem kontaktovány za účelem získání kompletního přehledu tj. mapy všech vztahů v odvětví. Ostatní společnosti, které se outsourcingem údržby veřejné telefonní sítě nezabývají, nebudou v analýze uvažovány.

2.1.1 Sazom spol. s r.o.

Firma Sazom byla založena roku 1994 jako společnost s ručením omezeným, do obchodního rejstříku byla zapsána 1. 2. 1995. Základní kapitál v době vzniku činil 100 000 korun českých splacený peněžním vkladem a statutární orgán představovali dva jednatelé - vlastníci, každý s 50 % podílem.

Firma vznikla na místě právě rušených Dílen středních oprav sdělovací a zabezpečovací techniky ČSD, Správy dopravní cesty Plzeň, a to na místě jak ve smyslu ekonomickém, tak ve smyslu geografickém. Činnosti prováděné výše uvedenými dílnami a nově vznikající firmou zahrnovaly provádění různých druhů oprav dílů a celých zařízení sdělovací a zabezpečovací techniky na Českých drahách a. s. Odtud také pochází vlastní název firmy – Sazom – Sdělovací a zabezpečovací, opravy, montáže.

Co znamená sdělovací a zabezpečovací technika si každý dovede přibližně představit, přesto uveďme několik konkrétních příkladů. Sdělovací technika – jinými slovy také telekomunikace – byla zprvu představována zejména telegrafem, který byl později, podobně jako v ostatních oborech, vytlačen telefony. V dnešní době je významným prvkem sdělovací techniky na železnicích počítač, je tedy potřeba budovat kromě telefonních i datové linky. Hlavním důvodem těchto staveb je bezpečnost. Ještě před několika lety (a na lokálních tratích i dnes) byl telefon jediným způsobem, jak výpravčí v jedné stanici informoval výpravčího v následující stanici o tom, že vypravil vlak jeho směrem. V dnešní době je na mnohých tratích budováno počítačové řízení, kdy je celá trať obsluhována z uzlové stanice a zde právě vzniká potřeba datových sítí. Spolu s nimi jsou však zachovávány i telefonní linky pro případ potřeby.

Do zabezpečovací techniky poté spadají ta zařízení, jež fyzicky řídí dopravu na trati, či přenášejí informace k požadovaným účastníkům provozu. Patří sem všemožná návěstidla, výhybky, přejezdová zabezpečovací zařízení a ovládací logika všech těchto elementů – zejména reléová výbava. Společnost tedy umí budovat novou dopravní infrastrukturu, ale její největší síla tkví ve specializaci na renovaci starších zařízení. Pro ilustraci si představme lokální trať, kde není příliš intenzivní provoz (aktuálně například trať č. 343, kde podobná zakázka právě probíhá). Zavedení počítačového řízení trati by zde nyní nedávalo pro svou vysokou počáteční nákladnost příliš smysl. Trať je řízena stále ještě pomocí mechanických návěstí (těch, co známe z filmů ze 40. let), které ovšem také čas od času potřebují údržbu a renovaci. A zde se dostává ke slovu právě firma Sazom spol. s r. o., která se tímto zabývá, jako jedná z mála v naší zemi. Jakkoliv jsou všechna tato zařízení několikanásobně jištěna, toto zaměření dává tušit, že v případě selhání zde skutečně může jít o lidské životy a vysoké materiální škody. Proto je jedním z hlavních kritérií odvedené práce její vysoká kvalita. V minulém desetiletí také firma musela projít certifikací ISO 9001 – systémy řízení jakosti, která byla

podmiňující pro veškeré dodavatelské práce v drážním prostředí. Dále disponuje množstvím různých osvědčení a zkoušek potřebných nejen pro činnost na železnici.

Zprvu byly činnosti související se sdělovací a zabezpečovací technikou v portfoliu firmy silně převažující, nicméně po přelomu tisíciletí spolu s uvolněním na telekomunikačních trzích u nás se do popředí dostaly právě telekomunikace, kterými se dnes firma zabývá převážně. V menší míře (spíše zanedbatelně) pak provádí i nesouvisející zakázky, jako zemní práce či výstavba čistě elektrických zařízení.

Mezi nejvýznamnější zakázky firmy patří mimo dlouhodobé dodavatelské práce pro Telefónica Czech Republic a. s. také například práce na rekonstrukci železničního koridoru Praha – Cheb, vybudování optické komunikační sítě na letišti Karlovy Vary a výstavba optické komunikační sítě společnosti Vodafone na území města Plzně a stavba obdobné sítě pro Správu veřejného statku města Plzeň.

V současné době firma zaměstnává přibližně 40 stálých zaměstnanců a dosahuje ročního obratu pod 40 milionů korun. Strategickým cílem firmy je zvýšení obratu na 50 milionů za rok. Zda má šanci tento cíl v dohledné době naplnit, může pomoci odhalit moje práce, pomocí analýzy trendů na poli telekomunikací, jimiž se firma zabývá.

Firma začala dodávat služby týkající se údržby sítě pro tehdejší Český Telecom a. s. roku 2004 a dodává je dodnes.

2.1.2 EPLCond s. r. o.

Plzeňská společnost EPLCond s. r. o. byla založena a zapsána do obchodního rejstříku v roce 2002. Byla založena dvěma společníky, právníkou a fyzickou osobou, a to pod obchodním názvem EDIKT Plzeň s. r. o. Mateřskou společnost představuje českobudějovická společnost EDIKT a.s. Základní kapitál činil a dosud činí 200 000 korun českých.

V listopadu 2009 byla firma přejmenována na EPLCond s. r. o. Název má připomínat v první části původní jméno společnosti – EDIKT Plzeň – EPL a část druhá - „cond“ symbolizuje hlavní obor, kterým se firma zabývá - elektrotechniku. Jedná se o zkráceninu anglického výrazu „conductor“, tedy vodič. Roku 2010 proběhla změna vlastníka, právnícké osoby, na společnost CBEU a. s., zabývající se kapitálovou účastí v jiných podnicích. Firma dosahuje obratu přibližně 300 milionů ročně (údaj za rok 2012).

Společnost se zabývá projektováním elektrických a telekomunikačních sítí, výstavbou sdělovacích a zabezpečovacích zařízení, navrhováním a zřizováním lokálních a metropolitních datových sítí, správou budov, stavbou silnoproudé elektrotechnické infrastruktury a veřejného osvětlení.

Snaží se také prosadit v oboru biometrických technologií, jako jsou snímače otisků prstů a zorniček apod. Vyvíjí také vlastní systémy a přístroje, nicméně v tomto odvětví se jí zatím nedaří a její zařízení se rychle stávají zastaralými a neprodejnými.

Nejmarkantnější zakázkou této firmy v našem kraji je nejspíše vybudování sítě samoobslužných terminálů určených pro dobíjení Plzeňské karty. Dalšími významnými stavbami jsou rekonstrukce a renovace elektrotechnické a zabezpečovací výstroje v tunelech a vozovkách pražského metra, rekonstrukce v tramvajové vozovně v Praze – Kobylisích a opravy mnohých zastávek a jejich výbavy na ČD.

EPLCond s. r. o. je již několik let smluvním dodavatelem a partnerem pro outsourcing služeb pro Telefónica Czech Republic a. s. ve výstavbě a údržbě telekomunikační sítě v Plzeňském a Karlovarském kraji. Společnost dlouhodobě zaměstnává přibližně 190 zaměstnanců, kteří procházejí mnohými vzdělávacími programy. Podobně jako předchozí firma, i EPLCond s. r. o. musí dodržovat vysoké standardy kvality poskytovaných služeb, prochází proto různými certifikačními procesy a je držitelem četných osvědčení. Firma má hlavní sídlo v Plzni, dále pak pobočky v Praze, Českých Budějovicích a Karlových Varech.

2.1.3 Vegacom a. s.

Společnost Vegacom patřící do skupiny elektrotechnických firem ELTODO (spravující například všechny silniční semaforey v Praze) o sobě prohlašuje, že její historie sahá až do roku 1925, kdy byl založen její předchůdce, Společnost pro stavbu dálkových kabelů Praha s. r. o. V témže roce tento předchůdce dokončil důležitou stavbu prvního dálkového telekomunikačního kabelu na území Československa mezi Prahou a Kolínem, o rok později byl tou samou firmou propojen Kolín s Jihlavou. Tato společnost se na rozvoji českých telekomunikací významnou měrou podílela i v moderní době. Po mnohých přejmenováních (tehdy státního) podniku za minulého režimu prováděla v roce 1992 pod názvem Telekomunikační montáže Praha, a. s. digitalizaci telekomunikační sítě SPT Telecom s. p., dále se podílela na výstavbě

páteřních spojů společnosti Eurotel a. s. V době vstupu druhého mobilního operátora na trh v ČR společnost provedla výstavbu části infrastruktury pro tohoto operátora. Počátkem roku 2005 společnost poprvé zkušebně dodávala služby v údržbě veřejné telefonní sítě České republiky pro operátora Telefónica Czech Republic a. s. Společnost sídlí v Praze a má pobočky například v Brně a Českých Budějovicích. Dnes se zabývá širokou škálou činností, převážně týkajících se ICT oboru. Společnost Vegacom a. s. má na starosti údržbu pevné telefonní sítě společnosti Telefónica Czech Republic a. s. v kraji Jihočeském.

2.1.4 SUPTel a. s.

Společnost SUPTel a. s. byla založena v roce 1992 jako společnost s ručením omezeným. V souvislosti s dynamickým rozvojem její činnosti brzy přerostla regionální rámec a velmi úspěšně se etablovala na trzích celé České republiky. V roce 1999 firma změnila svůj status na vyšší právní formu akciové společnosti.

Firma SUPTel a. s. má v současnosti cca 100 zaměstnanců. Zakladatelé i pracovníci firmy mají dlouholeté zkušenosti v oboru a díky komplexní znalosti problematiky jsou schopni nabídnout optimální řešení na vysoké profesionální úrovni a realizovat zakázky s využitím nejmodernější technologie.

Důležitým mezníkem bylo získání certifikace ISO 9001 v roce 1998 a následné „recertifikace“

Jak je firma dále popisována na svých webových stránkách: *„Přestože hlavní zaměření společnosti SUPTel a.s. byla a zůstává oblast telekomunikací, vyvíjíme aktivity i v jiných oblastech a to zejména v oblasti výstavby inženýrských sítí jako jsou plynovody, vodovody a kanalizace; realizace zpevněných ploch (parkoviště, chodníky, okružní křižovatky apod.). S úspěchem realizujeme také zakázky v oboru elektromontážních prací. V neposlední řadě jsme začali působit také v oblasti úklidových služeb“* (SUPTel, 2012).

2.1.5 INVEST TEL, s. r. o.

Firma INVEST TEL, s. r. o. byla založena v červnu roku 1993 jako společnost s ručením omezeným se sídlem v Klatovech. Původní základní kapitál ve výši 100 000 Kč byl v roce 2000 navýšen na 4 000 000 korun českých. INVEST TEL, s. r. o. drží 80 % podíl ve společnosti NEMO GAS s. r. o., která obchoduje s propan-butanem a LPG pro osobní automobily.

V současné době společnost zaměstnává průměrně 62 pracovníků. V roce 2008 společnost odprodala svou samostatnou organizační složku poskytující připojení k internetu ve městě Klatovy.

Firma poskytuje služby v oblasti telekomunikací jako například montáže a zrušení koncových bodů sítě (telefonních stanic), nadzemních a podzemních kabelových tratí, optických linek a dále poskytování přístupu k internetu, prodej mobilních telefonů a jiných služeb, výstavbu místních datových sítí a zabezpečovacích systémů objektů. Mimo telekomunikace pak zajišťuje výstavbu a údržbu vodovodů, plynovodů a sítí nízkého napětí, projektantské a zemní práce a vzdělávání v oboru.

Společnost INVEST TEL, s. r. o. je opět držitelem několika certifikátů ISO a různých dalších osvědčení.

2.2 Odběratelské firmy

Mezi odběratele jsou řazeny firmy, které podnikají v oblasti poskytování telekomunikační služby na území České republiky - tedy zejména fixních, jako jsou hlasové a internetové služby přes pevnou linku. Existuje zde totiž předpoklad, že díky tomu zároveň disponují svou vlastní komunikační infrastrukturou, metalickou či optickou komunikační sítí, jejíž údržbu a rozvoj svěřují do rukou outsourcingového partnera. Pokud se tento předpoklad naplní a zároveň firmy budou ochotny poskytnout informace, pak budou zařazeny do této analýzy.

2.2.1 Telefónica Czech Republic a. s.

Skupina Telefónica je jeden z největších integrovaných světových poskytovatelů telekomunikačních, informačních a k nim doplňkových služeb. Své služby nabízí ve 25 zemích světa, zejména v Evropě a Jižní Americe a obsluhuje téměř 316 milionů zákazníků, z čehož 212 milionů právě v Jižní Americe. Společnost je původně španělská, byla založena roku 1924 jako Compañía Telefónica Nacional de España neboli CTNE, obvykle nazývaná zkráceně Telefónica. Hlavní centrála společnosti sídlí v Madridu. U nás měla firma prostřednictvím společnosti Telefónica Czech Republic a. s. ke konci roku 2012 cca 5,08 milionu zákazníků.

Vývoj CTNE je podobný jako vývoj telekomunikací na území současné České republiky. Telefónica byla původně stoprocentně vlastněná španělským státem a měla absolutní monopol na poskytování telekomunikačních služeb na území Španělska. Privatizace proběhla v roce 1997, ve kterém byl zároveň zrušen tento legislativně daný monopol. Stejně jako u nás, i ve Španělsku Telefónica S. A. provozuje a vlastní drtivou většinu pevných linek. Obdobný vývoj, co se monopolu týče, můžeme nalézt i v mnohých dalších zemích po celém světě.

Poté, co byl španělský trh s telekomunikacemi uvolněn, pustila se Telefónica S. A., která nyní ve Španělsku vystupuje pod názvem Telefónica Movistar, do rozličných akvizicí po celém světě. První vlna byla směřována do španělsky mluvících zemí – jako první byly skupovány společnosti v Jižní Americe. Druhá vlna nákupů se uskutečnila roku 2006, tentokrát proběhla v „domácích vodách“, tedy v Evropě. Tohoto roku Telefónica S. A. pohltila španělského mobilního operátora Movistar, pod jehož jménem v zemi nadále podniká. *„Dále zakoupil britského mobilního operátora O2, dřívější mobilní divizi British Telecomu. Pod touto značkou*

„dodnes podniká v mimošpanělské Evropě. Spolu s ním získala svou současnou německou a irskou pobočku“ (Doseděl, 2012a). A v poslední řadě také v tomto roce firma zakoupila většinový podíl v Českém Telecomu a. s. a k němu patřícímu Eurotelu a. s., aby tyto firmy vzápětí sloučila a přejmenovala na Telefónica O2 Czech Republic, a. s. Název společnosti byl později zkrácen na Telefónica Czech Republic a. s.

V současné době skupina Telefónica S. A. celosvětově dosahuje ročního obrátu téměř 63 miliard euro a zaměstnává lehce pod 300 000 zaměstnanců. Z tohoto čísla 6000 zaměstnanců pracuje pro českou pobočku společnosti. Akcie skupiny Telefónica jsou obchodovány na pěti světových burzách, například na New Yorkské a Londýnské burze.

Domácí společnost Telefónica S. A. je v současné době zatížena obrovskými dluhy, z velké části také kvůli „nákupům“ na přelomu tisíciletí, při nichž zakoupila například Český Telecom a. s.

2.2.2 Vodafone Czech Republic a. s.

Britská skupina Vodafone Group vznikla roku 1991 z původního Racal Telecomu. Společnost má hlavní centrálu v Londýně a oficiálně sídlí v Newbury v Anglii. Společnost má právní formu Public Limited Company, která je nejbližší české akciové společnosti, přičemž akcionáři rovněž ručí pouze omezeně. Taková firma může být veřejně obchodována – a skutečně akcie Vodafone jsou v současné době obchodovány na burzách v Londýně a New Yorku. Společnost celosvětově dává práci téměř 84 000 zaměstnancům, z toho 2 425 v České republice. Své služby poskytuje 371 milionům zákazníků, a tím se, co do počtu klientů, řadí na druhou pozici ve velikosti světových telefonních operátorů.

„Vodafone získal britskou mobilní licenci už v roce 1983. Velké věci se začaly dít v lednu 1985, kdy se v jeho síti uskutečnil první hovor. Nic víc tehdy telefony neuměly, ale i tak působily impozantním dojmem - už proto, že velikostí připomínaly spíš malé auto. Naštěstí pro nás i pro naše kapsy se Vodafone vždycky staral, aby se pokrok nezastavil“ (Skupina Vodafone, 2013). Jak vyplývá z předchozího odstavce, Vodafone je zde myšlen právě ještě původní Racal Telecom.

„Pořádný milník Vodafone zasadil v roce 1991, když propojil první mezinárodní hovor. A roaming byl na světě! (Pokud by vás to zajímalo, tak to volání bylo z Británie

do Finska.) V roce 1994 pak Vodafone jako první v Británii spustil v digitální síti SMSky“ (Skupina Vodafone, 2013).

Do České republiky vstoupil Vodafone ČR a. s. roku 2005 zakoupením 100% podílu ve společnosti Český Mobil a. s., která provozovala (mobilní) síť Oskar Mobil, následně došlo k jejímu přejmenování na Vodafone. V ČR u nás poskytuje zejména bezdrátové telekomunikační služby a v menší míře pak i fixní linky – hlasové a internetové služby, primárně s využitím pronájmu infrastruktury od Telefónica Czech Republic a.s. V České republice má Vodafone a. s. 3,12 milionů předplatitelů. Ročně dosahuje obrátu 20 miliard Kč.

Co se týče společenské odpovědnosti firmy, Vodafone a. s. o sobě tvrdí, že provozuje první zelenou síť u nás. Jak uvádí na svých webových stránkách: „*Díky dodavateli E.ON je celých 70% energie sítě Vodafone napájeno z obnovitelných zdrojů. Za emise ze zbytku sítě sázíme ve spolupráci s Agenturou ochrany přírody a krajiny ČR stromy. Ročně nějakých 20 000 kousků. Prostě a jednoduše máme První zelenou síť.*

Proč je pro nás energie tak důležitá?

Mobilní síť, všechny ty antény, základnové stanice (BTS) a další technická hejblata tvoří asi 90 % naší celkové spotřeby energie. Je to tedy významný environmentální aspekt naší činnosti. Naše síť totiž bez problémů za rok spase nejméně 50 GWh. Proto se snažíme co nejvíc minimalizovat dopady naší činnosti a hledat možnosti energetických úspor“ (Skupina Vodafone, 2013).

Z tohoto delšího úryvku textu, ale i z předchozích dvou o historii firmy, je patrné, že společnost používá v poměrně hojné míře hovorových výrazů i v psané podobě. To dle autorova názoru koresponduje s tím, že Vodafone jako síť u nás převzal filosofii a image svého předchůdce – Oskaru a profiluje se jako „lidová“ společnost nabízející „lidové“ ceny apod.

2.2.3 T-Mobile Czech Republic a. s.

T-Mobile Czech Republic a. s. uzavírá trojčlennou skupinu popisovaných největších světových telekomunikačních společností, které působí i na našem území a které mohou ovlivňovat analyzované odvětví. Společnost T-Mobile Czech Republic a. s. (dále TMCZ) patří do skupiny pod držením holdingové korporace

Deutsche Telekom AG, která ovládá široké portfolio firem poskytujících ICT služby. Deutsche Telekom holding celosvětově zaměstnává téměř 230 000 lidí a dosahuje výnosů přibližně 58 miliard Eur ročně. Samotný T-Mobile zabývající se telekomunikacemi má celosvětově 36 500 zaměstnanců a poskytuje převážně mobilní služby a v menší míře pak vysokorychlostní internet. V Evropě jej mimo Českou republiku můžeme nalézt v následujících zemích: Velká Británie, Nizozemsko, Německo, Rakousko, Polsko, Slovensko, Maďarsko, Chorvatsko, Černá Hora a Makedonie. Na většinu z těchto trhů se T-Mobile dostal akvizicí stávajících místních operátorů, na velké části z nich také podniká se stejnojmenným názvem sítě, výjimkou je například Maďarsko. Společnost také podniká ve Spojených státech, místní pobočka se 34 miliony klientů se marně v roce 2011 pokoušela odprodat většímu operátoru AT&T. Transakce však byla zablokována ze strany místního úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, proto nakonec nejspíš dojde k fúzi s menší konkurenční společností. Celosvětově má společnost 150 milionů aktivních zákazníků, což jí řadí na sedmou pozici v žebříčku největších telefonních společností. K 31. prosinci 2006 obsluhoval v České republice celkem 5,049 milionu zákazníků. Po patnácti letech působení na českém trhu, tedy v roce 2011 a ještě přesněji na jeho konci obsluhoval TMCZ 5,4 milionu klientů a je tak největším českým mobilním poskytovatelem. Zajímavostí jistě je, že společnost podepsala smlouvu o sdílení mobilního pokrytí s konkurenční firmou Telefónica Czech Republic a. s., obě společně tak nemusejí budovat zdvojenou infrastrukturu.

Historii této firmy asi nejlépe vystihuje článek z internetového projektu Mobinfo. Jedná se o oborový webový magazín zabývající se zejména mobilními komunikacemi, ale přitom se samozřejmě nevyhne přesahu i do telekomunikací obecně. Magazín v tomto článku popisuje vznik společnosti T-Mobile AG z původně německé státní poštovní společnosti. Německá spolková pošta – Deutsche Bundespost se obdobně jako u nás Správa pošt a telekomunikací rozpadla na několik podniků, mezi nimiž byla i původní divize spravující mobilní i fixní telefonní síť v Německu, teď už samostatný podnik podnikající v témže oboru.

Pro přiblížení historie, se čas musí vrátit do roku 1947, kdy se tehdejší poválečná Říšská pošta transformovala v již předeslanou Německou Státní Poštu – Deutsche Bundespost. A opět, podobně jako u nás, pošta provozovala nejen dopisní a zásilkové služby, ale do jejího portfolia patřily i v té době známe telekomunikační techniky – telefon a v úvodu popsany telegraf.

Dále citace z již předeslaného článku: „Přibližně v době, kdy se v Československu připravovala Sametová revoluce, došlo k reformě německé pošty. Rozpadla se do tří částí, které fungují (byť pod jinými názvy) dodnes. Samozřejmě zůstala pošta (Deutsche Bundespost) doplněná finanční institucí Deutsche Postbank a konečně telekomunikační divizí Deutsche Bundespost Telekom.

Že vám ten název stále nepřipomíná dnešní T-Mobile? Jen chvíli vydržte. Deutsche Bundespost Telekom se v roce 1995 přejmenoval na Deutsche Telekom a o rok později byl privatizován. Mimochodem, pod prostým názvem Telekom podniká v Německu dodnes.

Deutsche Bundespost Telekom vybudoval první mobilní síť, samozřejmě analogovou, pod názvem DeTeMobil (zkratka z Deutsche Telekom Mobil). V již zmíněném roce 1995 se v rámci velkého přejmenování a zkracování změnil název z DeTeMobil na T-Mobil, v roce 2002 při velkých zahraničních investicích poangličtěný na T-Mobile“ (Doseděl, 2012b).

V roce 1996 byly státní autoritou přiděleny dvěma soukromým subjektům licence na provozování mobilních sítí na digitálních frekvencích typu GSM (Pousková, 2008). Kromě Eurotelu a. s. vstupuje jako dvojka na trh také společnost Radiomobil a. s. provozující síť pod názvem Paegas.

Firma Radiomobil a. s. byl společný projekt německého Deutsche Telekom a Českých Radiokomunikací a. s. České Radiokomunikace a. s. z historického vývoje disponovaly sítí bezdrátových vysílačů s pokrytím většiny území a páteří sítí, zatímco Deutsche Telekom vnesl do svazku zkušenosti a know-how pro provozování mobilní sítě.

Deutsche Telekom postupem času odkoupil podíl Českých Radiokomunikací a. s. Když se v roce 2002 stal majoritním vlastníkem, započal přejmenování sítě a společnosti na T-Mobile respektive na T-Mobile Czech Republic a. s.

„Zajímavý je také rok 2005, kdy se T-Mobile s O2 (tehdy ještě Eurotelem) přetlačoval o prvenství v počtu mobilních zákazníků. Záměrně píšu mobilních, Eurotel se totiž tehdy spojoval s Českým Telecomem a mohl tak po právu vykazovat také zákazníky s pevnými linkami. Dnes je již prvenství T-Mobilu nepopiratelné“ (Doseděl, 2012b).

TMCZ se také zaměřuje na prodej vysokorychlostního připojení k internetu pomocí ADSL. Jelikož sám disponuje pouze omezenou fixní sítí, přeprodává tuto službu od společnosti Telefónica Czech Republic a. s. V Česku dále působí společnost T-Systems Czech Republic a.s., která také patří do skupiny držené Deutsche Telekom. Firma se soustředí na dodávky ICT služeb a komplexních datových řešení, provozuje datová centra a poskytuje cloudové služby (Doseděl, 2012b).

2.2.4 České Radiokomunikace a. s.

Historie této společnosti sahá až do dob tzv. první republiky. Tehdy na počátku 20. let (zde se přesná data z různých zdrojů liší) byla správa telekomunikací a telegrafů svěřena do rukou ministerstva pošt a telegrafů. Současně s nimi přešla pod ministerstvo i správa civilní radiotelegrafie. Zanedlouho vznikl československý rozhlas, který v roce 1949 převzal kompletní správu nad radiokomunikacemi. Moc se postupně dělila a štěpila, až v roce 1963 vznikla Správa radiokomunikací, jako později státní podnik sídlící v Praze. Tato původní formální stránka společnosti přetrvala až do roku 2008, kdy zanikla k 19. 12. Jediným vlastníkem bylo do této doby Ministerstvo hospodářství České republiky. V roce 1994 byla ze státního podniku transformována na státem vlastněnou akciovou společnost. Původní státní podnik po následujících 14 let sloužil pouze k narovnání majetkových poměrů, nacházel se v likvidaci.

České Radiokomunikace (dále ČRa) v dnešní podobě již nefungují jako státní orgán pro regulaci, tyto pravomoci byly předány do kompetence Českého telekomunikačního úřadu. ČRa byly roku 2001 privatizovány s tím, že se budou nadále komerčně zaměřovat na poskytování hlasových a datových a dalších služeb v oblasti ICT. ČRa se také zabývají šířením televizního a rozhlasového pokrytí. Z dob minulých

společnost disponuje vlastní silnou infrastrukturou, za zmínku jistě stojí Žižkovský vysílač, jedna z dominant Prahy. ČRa zde provozují datové centrum. Od roku 2001 dodnes proběhlo několik změn vlastnických struktur, několik let byla společnost v držení dnes konkurenčního operátora T-Mobile Czech Republic a. s.

V současné době je stoprocentním vlastníkem Českých radiokomunikačních mezinárodní investiční společnost Macquarie Infrastructure and Real Assets Europe. Zpravodajské kanály označovaly tuto akvizici v roce 2011 za největší firemní prodej roku (Sůra, 2010).

2.2.5 Volný a. s.

Dalším poskytovatelem telekomunikačních služeb na území ČR je společnost VOLNÝ a. s. Majetkové poměry okolo této společnosti jsou poměrně složité. Co je ovšem zajímavé pro účely této práce – společnost u nás v nezanedbatelné míře poskytuje pevné linky a připojení k internetu v rámci vlastní fixní sítě.

Původ této firmy hledejme v devadesátých letech, kdy ještě jako Czech On Line a. s. začala poskytovat vytáčené připojení k internetu. Firma Czech On Line a. s. byla získána roku 2000 rakouským nadnárodním operátorem Telekom Austria. Dalším vývojovým stupněm je pak firma jako Dial Telecom s.r.o, která byla založena také roku 2000 a zaměřovala se na poskytování vysokorychlostního připojení k internetu pomocí ADSL pro domácnost i firemní zákazníky. O pět let později vzniká akciová společnost Dial Telecom a. s., a to fúzí původní firmy a podniku InWay, a. s. Dial Telecom a. s. odkoupil 100% podíl od rakouského operátora. Připojení je po celou dobu poskytováno pod obchodní značkou VOLNÝ.

Společnost Volný a. s. také poskytovala připojení k internetu s využitím pronajatých kapacit od společnosti Telefónica mimo vlastní infrastrukturu. Těchto 13 000 klientů bylo na základě dohody podepsané oběma společnostmi převzato firmou Telefónica Czech Republic a. s. (Telefónica, 2011b).

2.2.6 GTS Czech s. r. o.

GTS Czech s. r. o. sama sebe na webových stránkách profiluje následujícím způsobem: „Společnost GTS Czech s.r.o. je celonárodní telekomunikační operátor a poskytovatel managed služeb, který zajišťuje v garantované kvalitě komplexní portfolio hlasových, datových, hostingových a internetových a ICT služeb. Vznikla jako GTS Novera v roce 2005 spojením dvou vedoucích alternativních telekomunikačních operátorů GTS CZECH a Aliatel. V roce 2006 pak úspěšně dokončila akvizici dalších telekomunikačních operátorů působících na českém trhu – společností Contactel, Telenor Networks a Nextra. V říjnu 2010 pak změnila jméno na GTS Czech. Je součástí silného mezinárodního telekomunikačního uskupení GTS Central European Holding B.V., které je předním poskytovatelem telekomunikačních služeb ve středoevropském regionu“ (GTS, 2013).

3 Specifika a jejich analýza

V této části bude provedena samotná analýza některých údajů z odvětví vymezeného jako outsourcing ve výstavbě a údržbě veřejné telefonní sítě ČR. Budou použita data z veřejně dostupných zdrojů, jako je například Český statistický úřad a údaje získané přímo z podniků, které k tomuto budou ochotny a data poskytnou.

3.1 Analyzované parametry

Před samotnou analýzou budou identifikovány dodavatelsko – odběratelské vztahy v odvětví. Autor zjistí, na základě čeho jsou dodavatelé vybíráni a kolik podniků se vlastně v sektoru pohybuje. Jako první bod rozboru bude popsán v absolutních číslech vývoj a velikost prostředků plynoucí do odvětví, čímž lze získat rámcovou představu o velikosti.

Druhým bodem bude nalezení trendů ve vývoji. Jak se odvětví vyvíjí? Podle předpokladů z popisu historie odvětví by mělo mít až doposud neustále rostoucí tendence. Je tomu tak doopravdy? A jaký je tento trend, lineární, či snad kvadratický?

Třetím bodem bude prezentace dat o vývoji odvětví ve vztahu k celému národnímu hospodářství naší země od roku 2006 až doposud a obdobných dat týkajících se telekomunikací (zejména poskytování telekomunikačních služeb). Bude nalezena, nebo vyloučena závislost mezi NH a telekomunikacemi a dále vliv vývoje telekomunikací na odvětví.

V další fázi na základě dodavatelsko-odběratelských vztahů autor určí, zda se odvětví z pohledu ekonomické teorie dá nazývat konkurenčním, popřípadě v jakém stavu se ve skutečnosti nachází. Mimo tyto hlavní položky doplní autor tuto část práce ještě o ostatní zajímavá specifika a údaje, která v průběhu šetření zjistí, mimo jiné přepočtené stavy zaměstnanců a jejich průběh v čase.

3.1.1 Zmapování obchodních vztahů

Základ analýzy je bezesporu tvořen prvotním zmapováním vztahů, které jsou v daném oboru realizovány. Jako výchozí bod pro zmapování tohoto sektoru autor použil podniky sídlící v Plzni. Na tyto společnosti zacílil své dotazy ohledně jejich účasti v analyzovaném odvětví, rozsahu jejich činností a jim známých obchodních partnerů a konkurentů.

Zdaleka nejdílnější bylo vedení společnosti EPLCond sídlící v Plzni, respektive v Leducích u Plzně. Jmenovitě pan David Parvonič z této společnosti ochotně poskytl důležitá data a svůj náhled do problematiky. Významnou měrou pomohl také pan Jiří Valeš z firmy Sazom, ostatní podniky poskytly alespoň data o svém obratu z tohoto odvětví. Komentář z pohledu protistrany poskytl pracovník oddělení ochrany sítě odběratelské společnosti.

Byla zjištěna následující fakta:

- Majoritním odběratelem v tomto odvětví je bez jakýchkoliv pochybností Telefónica Czech Republic a. s., která přes propad počtu během posledních 10 let nyní provozuje přibližně 1,21 milionu aktivních telefonních přípojek v domácnostech a 1 milion pevných přípojek pro právnické osoby a úřady (ČTÚ, 2011). Co naopak roste, je počet širokopásmových přípojek k internetu (tedy ADSL), kterých tato společnost provozuje přes 2,5 milionu. Disponuje tak z hlediska velikosti s ničím naprosto neporovnatelnou sítí. Ostatní poskytovatelé buď v průběhu času svojí lokální síť odprodali, či počet jejich přípojek činí jednotky tisíců a údržbu sítě si zajišťují převážně vlastními silami. Údaje od jiných odběratelských subjektů tak nemá valný smysl analyzovat (Parvonič, 2013).
- Ostatní velcí telekomunikační hráči jako Vodafone Czech Republic a. s. a T-Mobile Czech Republic a. s. v případě poskytování pevných linek (i pomocí technologie VoIP) a širokopásmového internetu využívají pronajaté uzavřené smyčky společnosti Telefónica a služby přeprodávají. Vlastní infrastrukturu používají pouze v případech významnějších firemních zákazníků, a to tam kde je dostupná a nejedná se o veřejnou telefonní síť ve smyslu, v jakém je chápána v této práci (to je případ optické sítě Vodafone budované nyní v Plzni). Nicméně i tyto společnosti využívají, jak už bylo řečeno, externích partnerů pro údržbu sítě (Hergesell, 2012). Jedná se ale zejména o bezdrátovou síť – údržbu, výstavbu a modernizaci BTS, spojovacích center apod.
- Výběr dodavatelů probíhá ve výběrovém řízení, kde největší roli sehrává nabídnutá cena, ale podstatným faktorem je také schopnost dodavatele dostát smluvním závazkům a převzít veškerou údržbu pevné sítě v dané lokalitě. Hlavní výběrová řízení byla vypsána poprvé v roce 2006 a byla vypsána pro každý kraj zvlášť. S podnikem, jenž ve výběrovém řízení zvítězí, je posléze podepsána

rámcová dodavatelská smlouva na následující 4 roky. Tato smlouva může být prodloužena bez výběrového řízení v případě, že daný dodavatel má téměř 100 % bezchybnost zakázek. Je používán systém bodového hodnocení dodavatelů (Valeš, 2013).

- Pro kraje Plzeňský a Karlovarský je od roku 2006 rámcovým dodavatelem právě společnost EPLCond s. r. o. a druhá plzeňská firma, Sazom spol. s r. o., je jejím subdodavatelem.

Z předchozího vyplývá, že pokud bude autor hodnotit vývoj ve firmě Sazom spol. s r.o., bude muset brát v potaz, že současný pokles obrátu až na samotnou hranu ziskovosti může být také způsobený „zachytáváním“ zakázek v nadřazené firmě, jejíž je Sazom spol. s r. o. subdodavatel, tedy v EPLCond s. r. o.

Dále je nutné nezahrnout do analýzy velikosti a vývoje odvětví data o obrazech získaná z firmy Sazom spol. s r. o., která už jsou zahrnuta v obrazech společnosti EPLCond s. r. o. a byla by tak duplikována. Bylo také zjištěno, že společnost INVEST TEL, spol. s r. o., uvedená v předchozí kapitole jako dodavatel, se v odvětví již nepohybuje. Práce prováděla pouze krátce, a to před rokem 2006.

3.1.2 Velikost odvětví

Celkový objem prostředků plynoucích do tohoto odvětví je v tomto případě určován velikostí výdajů firmy Telefónica na údržbu sítě a na investice. Přestože výdaje na údržbu sítě jsou svým charakterem spíše blíže nákladům, jsou v odvětví nazývány také investicemi do sítě. Pro následující text tedy platí, že investice společnosti Telefónica Czech Republic a. s. do pevné sítě jsou tvořeny výdaji na údržbu stávající sítě a investiční výdaji na její rozvoj. Se získáním těchto údajů vznikl určitý problém v okamžiku, kdy sice byla sjednána a odsouhlasena možnost získat taková data ve firmě Telefónica Czech Republic a. s., nicméně počátkem března 2013 přišel od vedení výslovný zákaz poskytování jakýchkoliv údajů o hospodaření, nákladech a stavu firmy. Z pochopitelných důvodů musela být tato varianta opuštěna.

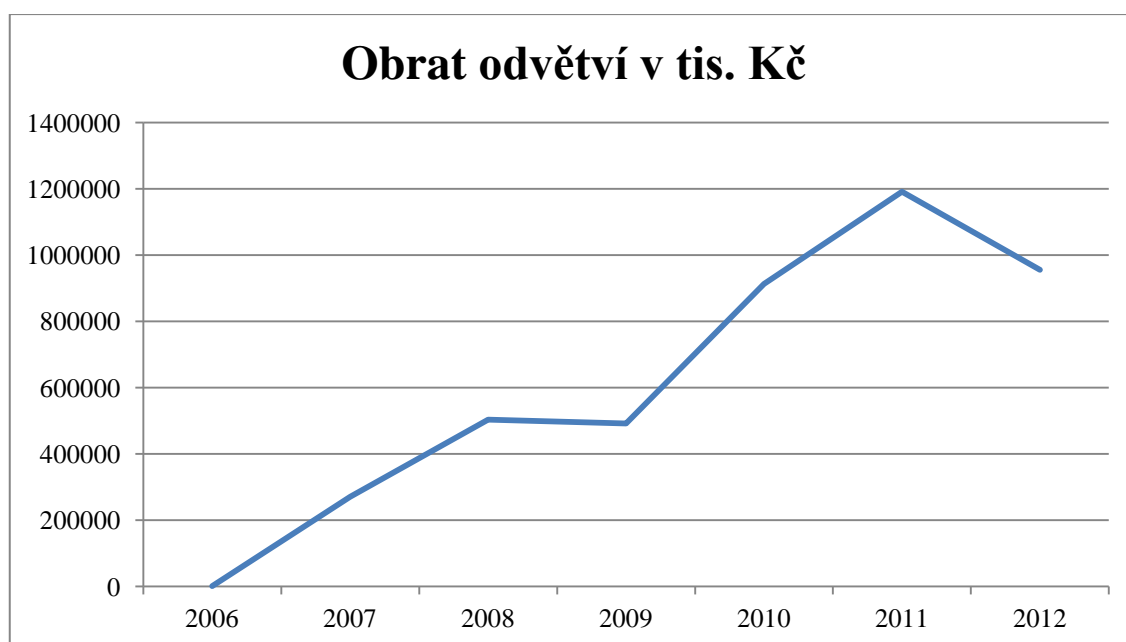
S využitím pomoci od obou plzeňských firem byla data získána od ostatních rámcových dodavatelů v ostatních krajích, měla by alespoň přibližně reprezentovat v peněžním vyjádření objem prací od počátku těchto aktivit.

Tabulka 3: Obrat odvětví v letech 2006-2012 za celou ČR v tis. Kč.

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Obrat v tis. Kč	1010	270 495	503 763	491 387	912 712	1 191 275	954 633

Zdroj: data získaná z podniků, vlastní úprava.

Obrázek 2: Vývoj prostředků plynoucích do odvětví za celou ČR, (v tis. Kč)

Zdroj: společnosti v odvětví, vlastní úprava.

Z dat je vidět, že po poměrně rychlém nárůstu se velikost odvětví v posledních třech letech ustálila na úrovni jedné miliardy korun. Tento vývoj až do roku 2011 souhlasí s popsáním růstem objemu prací vyváděných mimo společnost Telefonica Czech Republic a. s. Podle zástupců několika dodavatelských firem nejsou data za rok 2012 ještě úplně kompletní, protože některé větší stavby mívají delší dobu trvání a doběhu, například kvůli přípravě dokumentace sítě a čekání na schválení ze strany odběratele. Není však pravděpodobné, že by chybějící částky nějak zásadně zvýšily uváděné hodnoty. Zaznamenaný propad v roce 2012 je tedy skutečný. Pro rok 2013 data samozřejmě ještě nejsou známa, a to ani za první kvartál, nicméně dle pracovníků dodavatelů je nyní situace taková, že některé jejich firmy tyto činnosti v tomto roce v podstatě dotují.

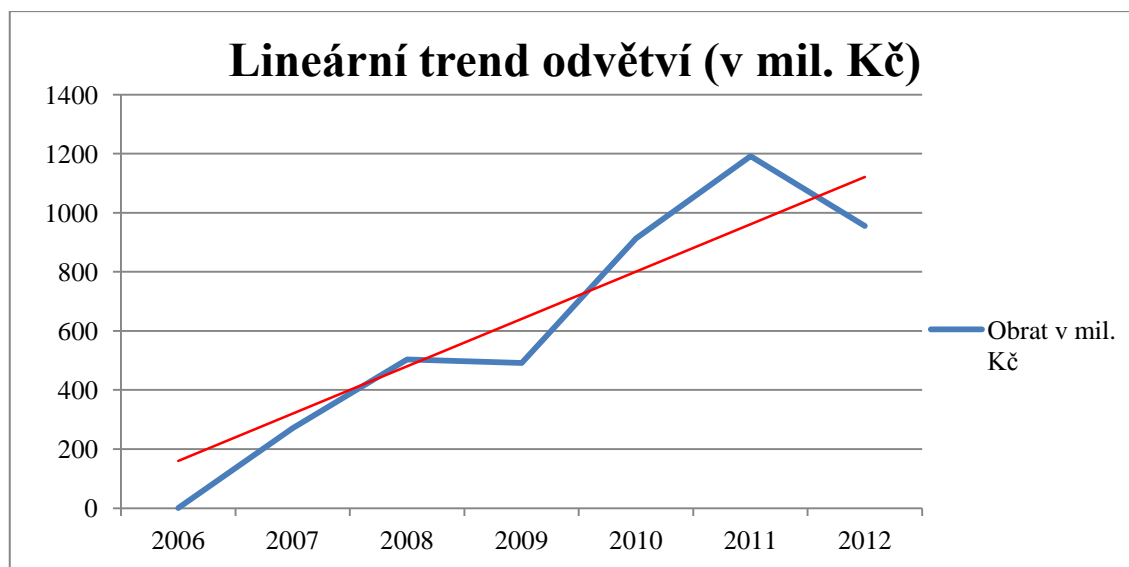
Pro tuto analýzu je důležité podotknout, že se ceny prováděných činností od roku 2006 do r. 2012 neměnila a proto lze používat získaná data přímo, bez nutnosti přepočtu této změněné cenové hladiny. Zatímco výdaje na údržbu jsou převážně fixní a jsou určovány například množstvím poruch (přetržené vedení apod.), investiční část výdajů je snadno říditelná. Náhlý propad ziskovosti v odvětví může být kromě samotného poklesu obratu částečně určován postupně rostoucími náklady dodavatelů – právě proto, že ceny prací jsou stále na úrovni roku 2006. Kombinace obou faktorů pak může způsobit přechod některých z podniků do ztráty.

V odvětví se k dnešnímu dni pohybuje desítky subjektů na straně dodavatelů, odběratel je představován společností Telefónica Czech Republic a. s.

3.1.3 Trendy v odvětví

Trend vývoje bude ovlivněn prudkým nárůstem množství outsourcovaných aktivit od počátků tohoto odvětví až do roku 2012, což snižuje vypovídací schopnost trendových křivek o možných cyklických vlivech ekonomiky na odvětví, stavu odvětví po stabilizaci apod. Pokud k popisu trendu použijeme lineární funkci, tento bude vypadat následovně (hodnoty za celou ČR).

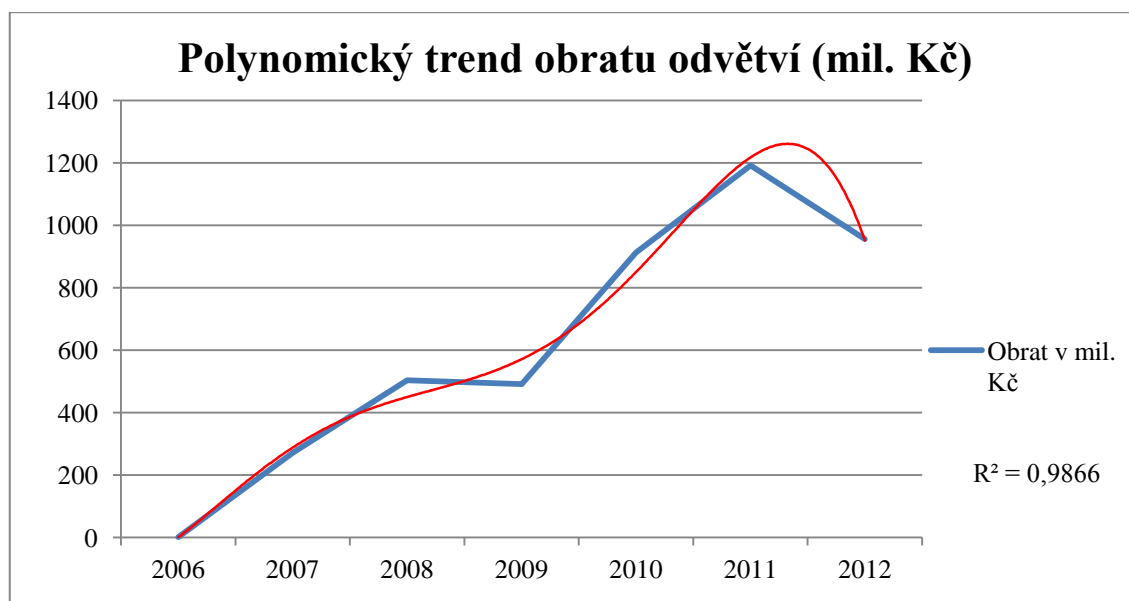
Obrázek 3: Lineární trend odvětví (mil. Kč)

Zdroj: data z podniků, vlastní úprava.

Směrnice této funkce má hodnotu 160,14 a hodnota spolehlivosti této trendové funkce je 0,8645. Tento ukazatel může nabývat hodnot od 0 do 1, přičemž 0 znamená, že křivka vůbec neodpovídá a 1 že existuje stoprocentní shoda mezi trendem a popisovaným jevem (Macek, 2008). Hodnota 0,8645 tedy naznačuje, že existuje prostor pro zlepšení. Lépe odpovídá jiný druh trendové funkce, polynomická stupně 5.

Obrázek 4: Polynomický trend odvětví (mil. Kč)

Zdroj: data z podniků, vlastní úprava.

Tato trendová křivka sice lépe popisuje dosavadní průběh odvětví, nicméně ani z lineární ani z polynomické křivky nelze vyvodit věrohodné závěry o budoucím vývoji. Jedním z důvodů je malé množství dostupných dat o dosavadním vývoji. Druhým důvodem je velké množství vlivů, které kombinovaně na odvětví působí. Závěrem tak je, že odvětví je dlouhodobě rostoucí a vykazuje jistou míru cykličnosti

Odhad vývoje analyzovaného odvětví lze ale také provést jiným způsobem, než jen statistickými metodami. Předchozí části textu naznačovaly až do roku 2010 růst obratu vstupujícího do odvětví a to díky rostoucímu množství dodávaných prací. Přesto je stále ještě část správy a administrativy týkající se pevné telefonní sítě zachovávána „uvnitř“ společnosti Telefónica Czech Republic a. s. Zatímco u mobilních komunikací je správa infrastruktury dodávána téměř „na klíč“ firmou Huawei. Nachází se zde tedy další prostor pro rozšiřování portfolia aktivit dodavatelských firem a je zde prostor pro další růst odvětví. Tento následný růst však nebude dosahovat takových hodnot jako doposud, protože aktivity s nejvyššími hodnotami jsou již outsourcovány a jedná se tak

spíše o doplňkové činnosti. Předpokládejme tedy, že toto odvětví má určitou hladinu nasycení. Pak je možné tvrdit, že dlouhodobý trend odvětví lze popsat logistickou trendovou křivkou (Macek, 2008).

3.1.4 Vlivy na odvětví

Tato pasáž je zaměřena na hledání měřitelných závislostí, které mohou ovlivňovat vývoj v tomto odvětví. V předchozí části byl popsán velký nárůst prostředků do odvětví plynoucích. Je pravděpodobné, že tento trend důsledně zamaskuje jakékoliv vlivy mezi ekonomickým vývojem celé země, či mezi telekomunikacemi a popisovaným odvětvím. Pro relevantní srovnání jsou jako data vývoje telekomunikací použita data odvětví CZ-NACE 61, tedy Poskytování telekomunikačních služeb. Data z Českého statistického úřadu jsou pro tento obor dostupná pouze roku do 2010. Pro srovnání jsou využity údaje z následující tabulky.

Tabulka 4: Obrat v telekomunikacích a inv. výdaje na síť Telefónica Czech Republic a. s. v mil Kč.

Rok	Tržby v mil. Kč, telekomunikace celkem	Výdaje TCR a.s. na outsourcing (miliony Kč)	Poměr tržeb tel. a výdajů TCR
2005	134976	0	-
2006	137947	1,01	-
2007	144847	270,495	535
2008	144655	503,763	287
2009	137639	491,387	280
2010	128773	912,712	141

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování.

Z tabulky od pohledu je patrné, že zde nejspíše nedochází k žádnému ovlivnění, zatímco celkové tržby telekomunikací po růstu v letech 2006 a 2007 začínají klesat, obrat popisovaného odvětví naopak v průměru stále roste. Korelační koeficient o hodnotě $R = -0,57371$ tento dojem potvrzuje a naopak by svou zápornou hodnotou popisoval nepřímou úměru, což je zavádějící. Obdobně vypadá vývoj poměrů tržeb

v telekomunikacích a výdajů na údržbu sítě Telefónica Czech Republic a. s. (klesající poměr značí stále rostoucí výdaje i přes pokles celého oboru telekomunikačních služeb).

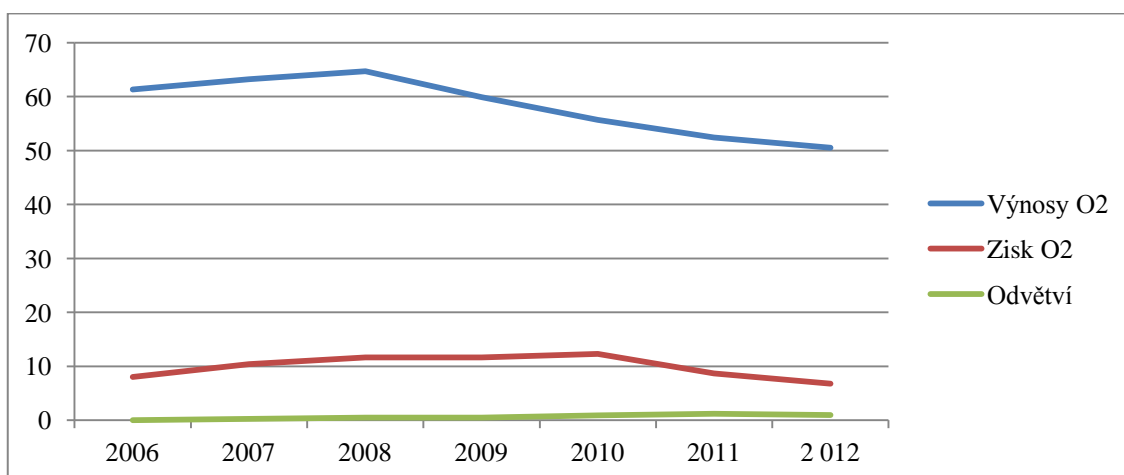
Více vypovídající statistikou by se snad mohlo stát porovnání s finančními výsledky samotné společnosti Telefónica Czech Republic a. s. Pro rok 2006 byly vynechány hodnoty poměrů výnosů resp. zisků Telefónica CR a. s. ku obratu odvětví. Nabývaly nesmyslných hodnot (sloupce 6 a 7).

Tabulka 5: Výnosy a zisk Telefónica Czech Republic a. s. a odvětví.

Rok	Výnosy O2 mld. Kč	Výnosy O2 - změna r/r (v %)	Zisk O2 mld. Kč	Odvětví – obrat v mld. Kč	Poměr výnosy O2 / obrat odvětví	Poměr zisku O2 / obrat odvětví
2005	61	-0,8	6,248	0	-	-
2006	61,3	0,4	8,02	0,00101	-	-
2007	63,2	3,1	10,386	0,270495	233,6	38,4
2008	64,7	2,4	11,628	0,503763	128,4	23,1
2009	59,9	-7,3	11,666	0,491387	121,9	23,7
2010	55,7	-7	12,28	0,912712	61	13,5
2011	52,4	-5,7	8,684	1,191275	44	7,3
2012	50,53	-3,5	6,776	0,955633	52	7,1

Zdroj: Výroční zprávy TCR a. s., vlastní úprava.

Obrázek 5: Výnosy a zisk Telefónica a obrat odvětví v čase, v mld. Kč.

Zdroj: VZ 2006-2012 Telefónica Czech Republic a. s., ČSÚ, vlastní úprava.

V tomto případě je výsledek analýzy podobný jako v předchozím srovnání, což je způsobeno rostoucími tendencemi až do roku 2011 oproti klesajícím výnosům, resp. zisku Telefónica. K obratu dochází až po roce 2010, kdy pokles prostředků vložených do outsourcingu správy sítě může představovat reakci na klesající zisky společnosti. V obou případech (test závislosti výnosů respektive zisku Telefónica na obratu odvětví údržby) nabývá koeficient korelace záporných hodnot. V případě zkrácení porovnávaných období na r. 2010-2012 nabývá hodnoty přibližně $R = 0,6$. Takové srovnání ale není příliš smysluplné. Závěr tedy je, že zejména kvůli rostoucím tendencím se ani zde nepodařilo najít těsnost veličin.

Za povšimnutí dále stojí, že v letech 2008 a 2009 a později v r. 2011 a r. 2012 jsou poměry zisků k výdajům meziročně na přibližně stejné úrovni. Je tak možné, že jsou investice řízeny podle zisků firmy. Protože se ale v tomto případě jedná o výdaje do pevné sítě, které jsou pouze částí celkových investic, je nutné nejprve porovnat celkové investice se ziskem (výnosy).

Tabulka 6: Výnosy, zisk a investice (celkové a pevná síť) v mld. Kč, jejich poměry

Rok	Telefónica výnosy v mld. Kč	Telefónica zisk v mld. Kč	Investice TCR celkové (mld. Kč)	Inv. TCR pevná síť = odvětví (v mld. Kč)	Poměr Investice celkové / Výnosy	Poměr Odvětví / Investice celkové
2007	63,2	10,386	7,8	0,270495	0,123	0,035
2008	64,7	11,628	8,1	0,503763	0,125	0,062
2009	59,9	11,666	6,5	0,491387	0,109	0,076
2010	55,7	12,28	5,7	0,912712	0,102	0,160
2011	52,4	8,684	5,6	1,191275	0,107	0,213
2012	50,53	6,776	6,2	0,955633	0,123	0,154

Zdroj: Výroční zprávy Telefónica, data podniků, vlastní úprava.

Při pohledu na předchozí tabulku lze dojít k závěru, že celkové investice do obou druhů sítí představují přibližně 10 – 13 % výnosů společnosti Telefónica Czech Republic a. s. ročně. Pokud by výdaje do fixní telefonní sítě tvořily pevnou část celkových investic, pak by bylo možné nalézt závislost mezi hospodařením společnosti Telefónica Czech Republic a. s. a vývojem odvětví. Toto by byla dobrá zpráva pro dodavatelské podniky, které by takto mohly v průběhu roku například ze čtvrtletních zpráv přibližně sledovat vývoj příjmů „nadřazené“ firmy a odhadovat tak svůj vlastní vývoj.

Sloupec poměrů mezi obratem odvětví a celkových výdajů ovšem obsahuje hodnoty od 3% až po 21,3%. Opět, nízké hodnoty jsou zpočátku dány „náběhem“ odvětví a rostoucím vývojem. Poslední tři roky jsou již v rozpětí 15 až 21,3%, jestli takto zůstane odvětví stabilizováno, to je otázkou dalších let.

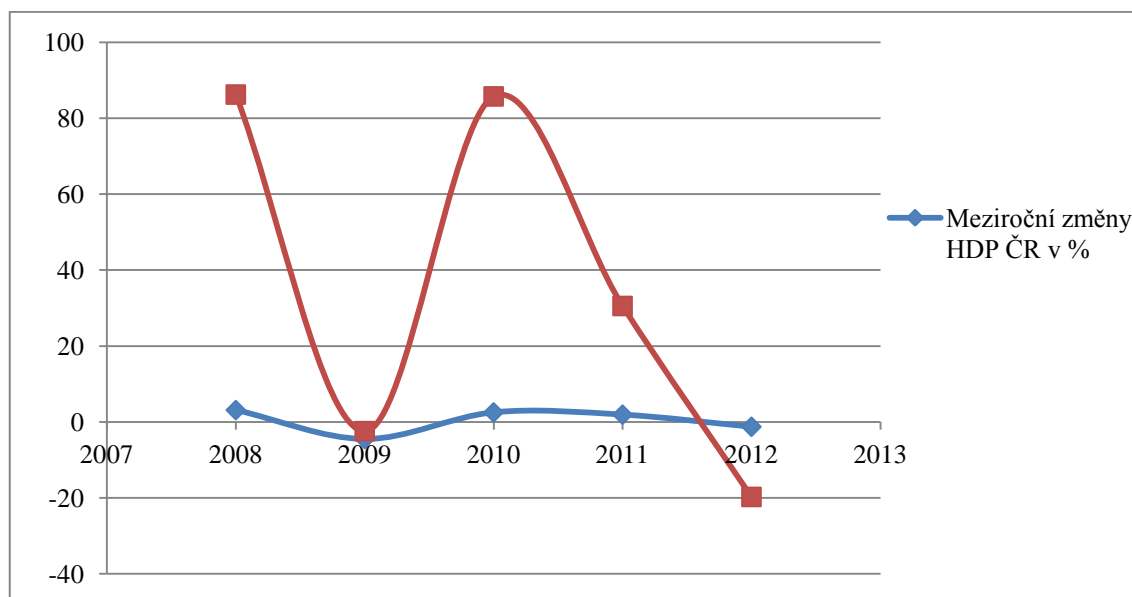
Co se týče dalších statistik, pokud je možné hledat korelaci veličin sledujících meziroční změny, pak docházíme k zajímavému zjištění, že meziroční vývoj v odvětví je podobný se změnami reálného HDP (byť jsou změny násobné), viz následující tabulka a graf.

Tabulka 7: Meziroční změny v HDP ČR a v obrátu odvětví v %, r. 2008-2012.

Rok	2008	2009	2010	2011	2012
Změna HDP ČR r/r v %	3,10	-4,51	2,49	1,89	-1,30
Změna velikosti odv. r/r v %	86,24	-2,46	85,74	30,52	-19,78

Zdroj: ČSÚ, data z podniků.

Obrázek 6: Meziroční změny HDP a změny obrátu odvětví v %

Zdroj: ČSÚ, podniky, vlastní úprava.

Vizuálně se dá z grafu vyčíst propad odvětví v letech 2008 a 2009, který odpovídá takzvané finanční krizi, další podobný propad se objevuje ve zmiňovaném roce 2012, kde opět i reálný hrubý domácí produkt ČR klesá o 1,3%. To by mohlo znamenat, že ačkoliv se nepodařilo popsat závislost těchto dvou veličin statisticky, což bylo způsobeno růstem odvětví, přesto zde může existovat jistý vliv. Naskytá se pak otázka, zdali je opravdu odvětví ovlivněno celkovým pohybem hospodářství, nebo naopak pouze k poklesu přispělo.

Nepodařilo se tak nalézt relevantní ekonomickou veličinu, která by s určitostí sama o sobě významně ovlivňovala velikost výdajů do odvětví. Obrat v oboru je tak s největší pravděpodobností určován kombinací všech předchozích vlivů a to nepřímo přes top management společnosti Telefónica Czech Republic a. s., který rozhoduje o velikosti výdajů do investic. Takovéto rozhodování je samozřejmě součástí strategického know-how společnosti, není nikde zveřejňováno, zdůvodňováno, ani

nejsou poskytovány komentáře. Dále takovéto rozhodování zohledňuje i nepopsané vlivy, jako například očekávaný vývoj apod. Dle vlastních slov se v investičních výdajích společnost zaměřuje zejména na ziskové a růstové sektory, což v současné době představuje hlavně 3G mobilní internet a mobilní datové služby příští generace, tzv. LTE:

„Celkové konsolidované výdaje na investice (kromě přírůstku z akvizic WiFi) dosáhly v roce 2011 výše 5,6 mld. Kč, meziročně o 0,7 % méně, v souladu s celoročním cílem společnosti (zhruba 5,7 mld. Kč). Skupina nadále směřovala své investice do zvýšení kapacity, kvality a dalšího rozšiřování své 3G sítě, včetně dosud nepokrytých oblastí na základě smlouvy se společností T-Mobile. Na konci roku 2011 tak byla 3G síť dostupná již v 1 699 městech po celé České republice, což představuje zhruba 73 % obyvatelstva“ (Telefónica, 2012, Výroční zpráva 2011).

Možným zdůvodněním omezení investic jsou spekulace o možném prodeji české pobočky společnosti Telefónica S. A., nebo alespoň části podílu v ní, a to z důvodu předlužení mateřské společnosti, španělské Telefónica S. A. Ta se zadlužila právě vlnou nákupů na přelomu tisíciletí, při které zakoupila i podíl v tehdejší Českém Telecomu a. s. Jak naznačuje analýza společnosti Bloomberg (Baigorri, 2013), je zvažován prodej buď české, či irské pobočky. Dluhy mateřské společnosti v současné době přesahují její vlastní hodnotu a hrozí, že jí ratingové agentury zhorší hodnocení, což by pro ni znamenalo zdražení úvěrů. Drobným krátkodobým omezením některých investičních výdajů (zejména těch méně ziskových) může česká Telefónica Czech Republic a. s. zlepšit své finanční ukazatele, například poměr investičních výdajů k výnosům a celkově omezit nákladové položky a zvýšit zisk. Mezi zaměstnanci, se kterými se autor setkal, je tento odprodej považován za hotovou věc.

Při pohledu na celkové údaje odvětví údržby sítě si může čtenář položit otázku, jak se mohou firmy zabývající se těmito aktivitami dostat na hranici ziskovosti, případně pod ní. Odpověď na tuto otázku přinesl vedoucí telekomunikační divize firmy Sazom spol. s r. o., pan Valeš. Problém podle něj má několik aspektů, přičemž mluví hlavně o své firmě. Tím nejméně podstatným faktorem je pokles množství investic sám o sobě, firmy totiž vydělávaly i v okamžiku, kdy byly objemy desetinové. Co však současnou kritickou situaci způsobuje, je struktura těchto investičních prací. Dříve byly zadávány stavby jako posílení kapacity sítě pro celou obec, a to v hodnotě několika milionů korun. Tyto velké stavby jsou v letech 2012 a 2013 téměř na nule, přičemž

místo nich je zadáváno velké množství drobných zakázek, které s sebou nesou velké množství „fixních“ nákladů, jako je čas strávený dopravou mezi stavbami, výdaje na pohonné hmoty, odpovídající množství zpracovaných dokumentací (tedy místo jedné projektové dokumentace nyní musí pracovníci zpracovat například čtyři, tuto činnost v předchozích letech prováděli jako součást velkých zakázek „zadarmo“) apod. Některé zakázky se už tímto dostaly na hranu ziskovosti. Posledním činitelem způsobujícím současný stav (toto platí pro Plzeňský kraj a Karlovarský kraj) bylo podepsání dodatku rámcové smlouvy firmou EPLCond s. r. o., který mimořádně prodloužil platnost původní čtyřleté smlouvy o jeden rok, naproti čemuž společnost Telefónica Czech Republic a. s. získala jako součást tohoto dodatku od roku 2013 libovolně a jednostranně určovat některé ceny odebíraných prací. Tohoto ustanovení také obratem využila, zejména na poli optických sítí, které byly až doposud jediné výrazněji ziskové.

Tyto faktory, v kombinaci s tím, že firmy jsou smluvně vázány pod hrozbou sankcí plnit zadané zakázky, způsobují v posledních dvou letech špatnou finanční situaci v tomto oboru podnikání. S ohledem na možné sankce a zvýšené množství menších zakázek, tak firmy nemohou ani ušetřit personální náklady propuštěním části zaměstnanců, protože tyto kapacity potřebují a jediná naděje svítá v podobě obnovení investičních výdajů firmy Telefónica a. s.

3.2 Zaměstnanost v oboru

V současné době je v podnicích s tímto zaměřením zaměstnáno na dva tisíce zaměstnanců napříč všemi kraji ČR (tj. zaměstnanci, kteří se vyloženě zabývají těmito činnostmi, pokud se firma zabývá více činnostmi, ostatní zaměstnanci nejsou započtení). V souvislosti s popsáním vznikem a rozvojem tohoto odvětví v podstatě nebyla odvětvím vytvářena žádná nová pracovní místa, když pouze „přezaměstnával“ či přebíral zaměstnance z vertikálně nadřazeného podniku. V letech 2008 – 2012 neprobíhalo žádné propouštění ze strukturálních či finančních důvodů, navzdory medializované hospodářské krizi. Pracovní poměr byl rozvázan s jednotlivci, například z důvodů porušení pracovních povinností apod.

3.3 Konkurence v oboru

Vzhledem k naznačeným podmínkám a obchodním vztahům v odvětví rozhodně nelze toto odvětví nazvat konkurenčním. Pro každý kraj je vypsáno výběrové řízení, ze kterého vzejde výhradní dodavatel služeb na několik dalších let (a např. v Plzeňském kraji je tento dodavatel stejný již sedmým rokem), z toho pohledu se dá odvětví nazývat monopolním. Na opačné straně je jediný poptávající, tento stav ekonomická teorie nazývá monopsonem.

3.4 Ziskovost odvětví

Ziskovost úzce souvisí s charakterem odvětví. Toto konkrétní odvětví je kvůli existenci jednoho výhradního dodavatele v kraji chápáno jako monopolní, neexistují zde konkurenční síly. To také bude důvod, proč se nepodařilo od žádné z firem získat podrobná data popisující přesné výnosy, náklady a zisk. To jsou indicie k tomu, aby se dalo předpokládat, že obvyklé zisky jsou nadprůměrné, ale stejně tak tento předpoklad může být mylným. Navzdory tomu roky 2012 a 2013 jsou spíše prodělečnými.

Přestože v odvětví nejsou přítomny konkurenční tlaky, na straně odběratele stojí společnost Telefónica, která má silnou vyjednávací pozici a zájem na úspoře nákladů. V případě krajů Plzeňského a Karlovarského (ostatní kraje nezjištěny) má možnost ovlivňovat smluvní ceny dodávaných prací. V případě tohoto odvětví nefunguje princip známý například z automobilní výroby, kdy dodavatelé svým odběratelům (např. Škoda Auto) zveřejňují kompletní skladbu svých nákladů a cena výrobků je v tomto vztahu určena těmito náklady plus přiměřený zisk. Nemělo by tak docházet k situacím, ke kterým dochází právě teď například u plzeňských firem, které část aktivit dotují.

3.5 Informační systémy používané v odvětví

Přínosné bude rovněž nahlédnout na informační systémy používané napříč tímto odvětvím a například porovnat jejich rozšíření a využití s ostatními odvětvími. Začneme nejdůležitější firmou – Telefónica Czech Republic a. s. Ta, tehdy ještě jako SPT Telecom a. s., dokončila společně se společností SAP ČR a. s. počátkem roku 1998 projekt řešící implementaci ERP systému SAP R/3. V září roku 2000 firmy úspěšně dokončily spolupráci na implementaci DSS SAP Business Information Warehouse (SAP BW). „SAP BW je výkonný nástroj podpory rozhodovacích procesů, jehož síla spočívá ve spojení aplikačního business know-how a technologie datových skladů. SAP

BW je informační prostředí pro široké využití na všech hierarchických úrovních podniku, od top manažerů až po kancelářské pracovníky, kterým poskytuje informační souhrny, hodnocení a analýzy podle požadavků“ (Živě.cz, 2000).

Společnost EPLCond s. r. o. používá na zakázku vyvinutý informační systém příhodně pojmenovaný EPLIS, který byl vyvinut mladou českou firmou itit.cz. Systém je zčásti přístupný přes webové rozhraní na adrese <http://eplis.eplcond.cz/> a slouží zejména k evidenci zakázek a jejich exportu do účetnictví, ke správě dokumentace pro zakázky a sledování termínů.

Společnost Sazom spol. s r. o. používá dva různé informační systémy. Pro zpracování mezd a účetnictví je využívána jedna lokální instalace IS Helios Orange. Pro sledování a evidování docházky zaměstnanců je využíván systém Docházka mini od společnosti RON software. Tento systém byl společně se satelitním sledováním vozidel od firmy CCS nuceně zaveden jako reakce na špatnou morálku zaměstnanců a opakující se pokusy o podvod. Jako drobnou perličku vystihující stav předcházející těmto opatřením popisuje ředitel divize telekomunikací situaci, kdy byl firemní nákladní automobil zachycen během pouličního snímkování pro aplikaci Google StreetView před domem dotyčného zaměstnance prokazatelně v pracovní době. Systém Docházka využívá čipových terminálů („píchaček“), kde se zaměstnanci přihlašují a odhlašují při příchodu resp. odchodu ze zaměstnání, data jsou posléze přenášena do programu. Co autor považuje za velkou škodu je nevyužívání plných možností těchto systémů, kdy by informace o mzdách ze systému Docházka mohly být automaticky přenášeny do systému Helios a tím by odpadlo množství zbytečné administrativní činnosti. Stejně tak systém Helios je instalován pouze na jednom počítači a ředitel tak musí pro sledování dat přecházet do jiné budovy, přestože systém díky svému databázovému principu přímo vybízí, aby k němu bylo přistupováno z více míst. Pro workflow v této firmě není využíván žádný IS, důsledkem čehož dochází k množství „ztrát“ a „zapomenutí“ dokumentací zakázek a termínů.

Podívejme se nyní na provázanost podnikových IS napříč odvětvím. Například v automobilovém průmyslu je propojení systémů pomocí některých standardizovaných metod, jako je třeba EDI či XML, běžným zvykem. V tomto sektoru jako celku bohužel nic takového zavedeno není. Externím dodavatelům je pouze zřízen přístup do desktopových aplikací společnosti Telefónica Czech Republic a. s. sloužících pro

evidenci požadavků na údržbu sítě, pro vyhledání průběhů a obsazení kabelů, diagnostiku sítě a například přístup do digitálních map sítě. K těmto aplikacím pak externí uživatelé přistupují pomocí systému CITRIX, (AutoCont, 2009) který jim zpřístupňuje (virtualizuje) tyto aplikace pomocí webového prohlížeče odkudkoliv se připojí.

3.6 Kapitálová náročnost

Tato pasáž věnovaná kapitálové náročnosti bude užitečná zejména pro případného zájemce o vstup do tohoto odvětví. Podnikání v tomto oboru nevyžaduje vysoké počáteční výdaje na pořízení zvláštní techniky apod. Majetek využívaný v těchto podnicích lze nalézt i v obdobných firmách zabývajících se elektrotechnickými činnostmi a zemními pracemi. Jedná se tak převážně o osobní a dodávková vozidla, v menší míře pak nákladní vozidla vybavená hydraulickou manipulací (přeprava kabelových bubnů, zemní práce) a drobnou techniku pro zemní práce. Jistou specifičnost pak vykazují některé osobní přístroje využívané pracovníky. Jako názornou ukázkou lze uvést montáže rozvaděčů, kde jsou využívány kompletní kabelové programy dodávané určitou společností, kupříkladu 3M, které jsou koncipovány tak, že rozvaděč od dané firmy vyžaduje nástroje rovněž dodávané touto firmou. V takovém případě obyčejné kleště ne nepodobné „kombinačkám“ stojí dva tisíce korun. To je relativně hodně v porovnání s obyčejnými nástroji, v absolutních číslech se ale o velké výdaje nejedná. Společnost Telefónica Czech Republic a. s. takové kabelové programy vyžaduje jako určitý standard. V případě, že se firma rozhodne zabývat se také optickými linkami pomocí vlastních sil, potřebuje zařízení na sváření optických vláken v ceně asi půl milionu korun.

3.7 Shrnutí

Zdá se, že odvětví outsourcingu ve výstavbě a údržbě telefonní sítě má stále ještě potenciál k dalšímu růstu, byť nadále ne tak významnému. Stále ještě v oboru existuje na straně odběratele mnoho činností nekontrolního charakteru, které lze převést na dodavatelské firmy, namátkou při poruše telefonního kabelu (tento stav je detekován počítači), vyjíždí na prvotní zjištění příčiny pracovník odběratele a až posléze na samotnou opravu vyráží externisté. Detekce takové závady by mohla být napříště oznamována přímo externí firmě, bez potřeby mezičlánku. Podle všeho jsou obě strany v tomto obchodním vztahu spokojeny, odběratel (Telefónica Czech Republic a. s.) je dle

slov svých zástupců spokojen s kvalitou odváděných prací, dodavatelské firmy oceňují jistotu zakázek na několik let dopředu, a to i navzdory současnému propadu. Dle zjištění autora na odvětví působí velké množství vlivů – stav ekonomiky, výnosy v telekomunikacích, očekávaný budoucí vývoj těchto veličin, investiční rozhodování společnosti Telefónica a v neposlední řadě stále nové technologie v telekomunikacích. Odvětví doposud vykazovalo dlouhodobý růst a nejevilo známky sezónnosti. Vývoj naznačoval jistou míru cykličnosti, kdy docházelo k poklesům obratu v době, kdy také celé národní hospodářství zažívalo pokles. Tento závěr ale může být pouze zdánlivý, nepodařil se podložit žádným výpočtem. Celý výzkum je také doprovázen jistou mírou nejistoty, protože od vzniku odvětví bylo k dispozici jen omezené množství dat.

Přesto podle autora odvětví nepůsobí, že „táhne za jeden provaz“ podobně jako automobilový průmysl, s cílem co možná nejvíce snížit náklady a zlevnit tak služby (přestože se může zdát, že fixní telefonní síť nemá přímé konkurenty, tak například internet ADSL určitě konkuruje různým lokálním Wi-Fi poskytovatelům). Za takový projev autor považuje získání možnosti ovlivnit ceny prací společností Telefónica Czech Republic a. s. a okamžité zneužití této možnosti (a také omezení zakázek bez předchozího upozornění, aby se dodavatelé mohli připravit).

4 Závěr

Účelem této práce bylo charakterizovat odvětví nazvané jako outsourcing ve výstavbě a údržbě veřejné telefonní sítě ČR a provést analýzu specifík tohoto odvětví. Čtenáři by mělo být po pročetí zřejmé, jak takové odvětví vzniklo, co přibližně obnáší podnikání v tomto oboru či jaké vlivy na takový sektor mohou působit.

První část práce byla věnována historickému vývoji telekomunikací na území České republiky. Z této části vyplynulo, že se v dnešním Česku telefon objevil jako v jedné z prvních zemí na světě záhy po svém faktickém vynalezení a že se zde telefonní linky rychle šířily. Krátce před přelomem 19. a 20. století byla Praha propojena telefonním spojem s Evropou. Dále práce popisuje zpomalení rozvoje telekomunikací na našem území v obdobích socialistické vlády. Tento vývoj, jak se zdá, měl i svá pozitiva, když byla po roce 1989 komunikační síť rozšiřována již za použití nových technologií. Dále po roce 1989 došlo k rozdělení Státního podniku telekomunikací na poštovní úřad – Česká pošta s. p. a na telekomunikační společnost – SPT Telecom s. p., oba státní podniky. Je také založena za pomoci zahraničních investorů firma Eurotel a. s., určená pro poskytování mobilních a hlavně internetových služeb. Během následujících deseti let postupně vstoupila na trh konkurence a dřívější SPT Telecom s. p., nyní Český Telecom a. s. byl společně s Eurotelem a. s. v letech 2005 až 2006 privatizován do rukou španělské společnosti Telefónica S. A. - tyto události jsou v této práci prezentovány jako jeden ze dvou hlavních bodů vzniku analyzovaného odvětví. Po vstupu zahraničních investorů do Českého Telecomu a. s. a založení dvou velkých telekomunikačních konkurentů vznikla této společnosti potřeba vnitřně se reformovat a optimalizovat své náklady, byl proto zahájen projekt na vyvedení prací v údržbě a výstavbě telefonní sítě mimo vlastní firmu. Realizace tohoto záměru byla naplno spuštěna roku 2006, což je druhý okamžik vzniku popisovaného odvětví. Pro každý kraj byl vybrán rámcový dodavatel těchto služeb se smlouvou na následující 4 roky. Dnes, po více než 7 letech dosahuje toto odvětví ročně celkového obrátu okolo 1 miliardy korun (na území celé ČR). Pro účely této analýzy byly identifikovány firmy, které se zabývají dodávkami služeb v údržbě telefonní sítě. Jako hlavní a jediný odběratel v ČR byla identifikována společnost Telefónica Czech Republic a. s.

Jak vyplynulo z analýzy tohoto odvětví, v letech 2006-2007 a 2009-2011 objem prostředků plynoucích do odvětví každoročně rostl, až dosáhl deklarované výše jedné miliardy. Tento vývoj byl způsoben narůstajícím objemem prací odebíraných firmou Telefónica Czech Republic a. s. od externích dodavatelů. Společně s tímto nárůstem také z odběratelské společnosti přecházelo stále více zaměstnanců do dodavatelských firem, zaměstnanci tak zužitkovali své dosavadní zkušenosti a know-how. Tyto odchody byly „domluvené“ a dochází tak pouze k přelivu stávajících zaměstnanců a nikoli ke vzniku nových pracovních míst. V roce 2012 na příslušných pozicích ve firmách se zaměřením na toto odvětví bylo zaměstnáno přes 2 000 zaměstnanců (celorepublikově).

V letech 2008 a 2012 (a zatím i 2013) se objemy zakázek propadají. V těchto letech dochází zároveň k poklesu HDP ČR. Tvrdit však, že pokles HDP způsobil pokles odvětví a je zde přímá závislost, je zavádějící. Vliv může být opačný. Stejně tak nebyla nalezena souvislost mezi popisovaným odvětvím a vývojem v sektoru poskytování telekomunikačních služeb (CZ-NACE 61). Tento sektor dlouhodobě spíše klesá, zatímco množství outsourcovaných aktivit (a tím i objem peněz plynoucích do odvětví) vykazují růst. Pro firmy v odvětví je problematická také změna charakteru těchto zakázek v posledních letech, kdy větší a dražší stavby jsou nahrazeny větším množstvím menších, které nepřinášejí takové výnosy a hlavně zisky, některé firmy v odvětví se tak v letech 2012 a 2013 propadají do ztráty.

Jistou míru závislosti lze nalézt mezi výnosy společnosti Telefónica Czech Republic a. s. a jejími celkovými investičními výdaji, které dlouhodobě tvoří přibližně 12 % výnosů. Při dalším rozboru autor zjistil, že výdaje na pevnou telefonní síť tvoří určitý zlomek celkových výdajů a také zde není žádná závislost.

Celkově lze říci, že v současné době je odvětví nepřímo ovlivňováno množstvím faktorů a přímo ovlivňováno zejména investičním rozhodováním společnosti Telefónica Czech Republic a. s., která sama ve výroční zprávě za rok 2011 popisuje preferenci ziskovějších investic, kterými jsou v současné době mobilní datové technologie. Vliv na obrát odvětví má také případné rozhodnutí managementu o dalším zvyšování objemu outsourcovaných prací.

Faktorem, který zapříčinil propad v posledních dvou letech, může být také případný odprodej české pobočky Telefonica Czech Republic a. s. z důvodu předlužení mateřské společnosti. Krátkodobé omezení méně ziskových a nenaléhavých investic tak může pomoci firmě zlepšit ukazatele určující prodejní cenu.

Z pohledu budoucího vývoje lze říci, že odvětví se bude s největší pravděpodobností nadále rozšiřovat, analogicky k outsourcingu v mobilních sítích. Jak již bylo řečeno, existuje mnoho činností, které prozatím nejsou outsourcovány a přesto jsou k tomu vhodné. Tento růst však nadále nebude tak výrazný jako doposud, protože zbývající činnosti jsou spíše doplňkové k hlavním pracím ve výstavbě. Z pohledu dodavatelských firem je podstatné, aby byl přinejmenším obnoven stav předcházející současnému propadu, protože jinak bude podnikání v tomto oboru dlouhodobě neudržitelné. Pokud nedojde ke zlepšení a stabilizaci odvětví, pak pro firmy působící v rámci Plzeňského a Karlovarského kraje připadá v úvahu opustit obor v roce 2014, eventuelně v roce 2015 v případě již zmíněného prodloužení smlouvy o jeden rok.

Seznam tabulek

Tabulka 1: Počty pevných přípojek v letech 1990-2003 (v tis.).....	19
Tabulka 2: Počty zaměstnanců v sektoru Telekomunikační činnosti, v letech 1997 až 2000 a 2005 až 2010 (CZ-NACE 61, OKEČ 64.2)	20
Tabulka 3: Obrat odvětví v letech 2006-2012 za celou ČR v tis. Kč.	41
Tabulka 4: Obrat v telekomunikacích a inv. výdaje na síť Telefónica Czech Republic a. s. v mil Kč.	44
Tabulka 5: Výnosy a zisk Telefónica O2 a odvětví.	45
Tabulka 6: Výnosy, zisk a investice (celkové a pevná síť) v mld. Kč, jejich poměry....	47
Tabulka 7: Meziroční změny v HDP ČR a v obratu odvětví v %, r. 2008-2012.....	48

Seznam obrázků

Obrázek 1: Vývoj počtu telefonních stanic v letech 1950-2003. (v tis.)	19
Obrázek 2: Vývoj prostředků plynoucích do odvětví za celou ČR, (v tis. Kč)	41
Obrázek 3: Lineární trend odvětví (mil. Kč)	42
Obrázek 4: Polynomický trend odvětví (mil. Kč).....	43
Obrázek 5: Výnosy a zisk Telefónica a obrat odvětví v čase, v mld. Kč.	46
Obrázek 6: Meziroční změny HDP a změny obratu odvětví v %.....	48

Seznam použitých zkratek

3G – Mobilní síť třetí generace, rychlé datové přenosy

a. s. – Akciová společnost

ADSL – Asymmetric Digital Subscriber Line, vysokorychlostní připojení k Internetu

Apod. – A podobně

ARPANET - Advanced Research Projects Agency Network, počítačová síť, předchůdce Internetu

BTS – Base Transceiver Station – pozemní vysílač mobilní sítě

CESNET – Sdružení založené vysokými školami a Akademii věd České republiky, také název počítačové sítě spojující tyto a další instituce.

ČD – České dráhy a. s.

ČR – Česká republika

ČRa – České Radiokomunikace a. s.

ČSD – Československé státní dráhy

ČSÚ – Český statistický úřad

ČTÚ – Český telekomunikační úřad

DSS – Decision Support System – systém na podporu rozhodování (např. SAP)

GSM – Nejrozšířenější standard mobilních telekomunikací, dnes již starší

HTS – Hlavní telefonní stanice, analogová přípojka např. v bytě uživatele

ICT – Informační a komunikační technologie

IPTV – Televize přes datové připojení

ISDN – Integrated Services Digital Network. Digitální telefonní linka

ISO – Standard mezinárodní organizace pro standardizaci (International Organization for Standardization)

LTE – Long Term Evolution, mobilní síť čtvrté generace, přenosové rychlosti až 300/75 mbps

MILNET - Military Network – část ARPANETu, pro vojenské účely

Např. – Například

Resp. – Respektive

S. A. – Société Anonyme, akciová společnost v zahraničí

s. p. – Státní podnik

s. r. o. – Společnost s ručením omezeným

spol. s r.o. – Společnost s ručením omezeným

TCR – Telefónica Czech Republic a. s.

TMCZ – T-Mobile Czech Republic a. s.

Tzv. – Takzvaný

VOIP – Voice Over IP – hlasové služby přenášené datovými připojeními

Seznam použitých zdrojů

Seznam použité literatury:

1. BARTOŠEK, M. *Krátce z historie Internetu*. Brno: Zpravodaj ÚVT MU. ISSN 1212-0901, 1995, roč. V, č. 3, s. 10-13.
2. Český statistický úřad. *Statistická ročenka České republiky*. 2010. Praha: ČSÚ 2011
3. Český statistický úřad. *Statistická ročenka České republiky*. 2011. Praha: ČSÚ 2012
4. HRDÝ, M., KRECHOVSKÁ, M. *Finance podniku*. 1 vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2009. 179 s. ISBN 978-80-7357-492-5.
5. MACEK, Jan et al. *Ekonomická a sociální statistika*. 1. vyd. Plzeň: Západočeská univerzita, 2008. 240 s. ISBN 978-80-7043-642-4.
6. MELICHAR, R. *Digitální vysílání DVB z pohledu západočeského regionu*. Bakalářská práce: FEL ZČU v Plzni, 2008.
7. Parvonič David, 5. 4. 2013, Ledce u Plzně. EplCond s. r. o., specialista telekomunikací
8. SATRAPA, P. *Deset let CESNETu*. Brno: Zpravodaj ÚVT MU. ISSN 1212-0901, 2006, roč. XVI, č. 4, s. 1-4.
9. SMETANA, M. *Český telekomunikační trh v kontextu evropského vývoje*. Diplomová práce: FSV UK Praha, 2001.
10. SYNEK, M. a kol. *Podniková ekonomika*. 5., přeprac. a dopl. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2010. xxv, 498 s. Beckovy ekonomické učebnice. ISBN 978-80-7400-336-3.
11. Telefónica Czech Republic a. s. *Výroční zpráva 2007*. Praha: Telefónica Czech Republic, a. s., 2008
12. Telefónica Czech Republic a. s. *Výroční zpráva 2008*. Praha: Telefónica Czech Republic, a. s., 2009

13. Telefónica Czech Republic a. s. *Výroční zpráva 2009*. Praha: Telefónica Czech Republic, a. s., 2010
14. Telefónica Czech Republic a. s. *Výroční zpráva 2010*. Praha: Telefónica Czech Republic, a. s., 2011
15. Valeš Jiří, 12. 4. 2013, Plzeň. Sazom spol. s. r. o., ředitel divize telekomunikací.
16. YOUMANS, W. J., Dr. *Sketch of Carl Friedrich Gauss*. Popular Science Monthly Volume 33. New York: 1888.

Seznam internetových zdrojů:

1. 107th Congress. *H. RES. 269*. [online] Washington DC: The Congress, 2001, [cit. 2013-03-12] Dostupné na [www: http://www.gpo.gov/fdsys/pkg/BILLS-107hres269ih/pdf/BILLS-107hres269ih.pdf](http://www.gpo.gov/fdsys/pkg/BILLS-107hres269ih/pdf/BILLS-107hres269ih.pdf)
2. ANTONIO, S. *The History of Communication Technology Telegraph*. [online] 2008, [cit. 2013-03-12] Dostupné na [www: http://www.personal.psu.edu/jtk187/art2/telegraph.htm](http://www.personal.psu.edu/jtk187/art2/telegraph.htm)
3. AutoCont.cz, *Případová studie implementace IS*. [online] Ostrava: AutoCont CZ a. s., 2009, [cit. 2013-04-20] Dostupné na [www: http://www.autocont.cz/Public/Files/pripadove-studie/PS_Implementace%20termin%C3%A1lov%C3%BDch%20slu%C5%BEBeb%20pro%20Telef%C3%B3nica%20Czech%20Republic.pdf?AspxAutoDetectCookieSupport=1](http://www.autocont.cz/Public/Files/pripadove-studie/PS_Implementace%20termin%C3%A1lov%C3%BDch%20slu%C5%BEBeb%20pro%20Telef%C3%B3nica%20Czech%20Republic.pdf?AspxAutoDetectCookieSupport=1)
4. BAIGORRI, M., RAHN, C., *Telefonica Is Said to Consider Next Round of Asset Sales*. [online] Bloomberg.com, 2013, [cit. 2013-04-18] Dostupné na [www: http://www.bloomberg.com/news/2013-04-03/telefonica-is-said-to-consider-next-round-of-asset-sales.html](http://www.bloomberg.com/news/2013-04-03/telefonica-is-said-to-consider-next-round-of-asset-sales.html)
5. BELLIS, M. *Biography of Samuel Morse*. [online] About.com, 2007, [cit. 2013-03-05] Dostupné na [www: http://inventors.about.com/od/mstartinventors/a/samuel_morse_4.htm](http://inventors.about.com/od/mstartinventors/a/samuel_morse_4.htm)
6. Český statistický úřad. *Postavení ICT sektoru v ekonomice – shrnutí*. [online] Praha: Český statistický úřad, 2008, [cit. 2013-02-04] Dostupné na [www: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/postaveni_ict_sektoru_v_ekonomice_shrnuti/\\$File/shrnuti_ict_sektor.doc](http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/postaveni_ict_sektoru_v_ekonomice_shrnuti/$File/shrnuti_ict_sektor.doc)
7. Český statistický úřad. *Pevná telefonní síť – Telekomunikační a internetová infrastruktura*. [online] Praha: ČSÚ, 2012, [cit. 2013-03-24] Dostupné na [www: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/pevna_telefonni_sit_telekomunikacni_a_internetova_infrastruktura/\\$File/2012_web_pevna_final.pdf](http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/pevna_telefonni_sit_telekomunikacni_a_internetova_infrastruktura/$File/2012_web_pevna_final.pdf)
8. Česká televize. *Cukrovarník Bedřich Frey byl prvním, kdo měl v Praze telefon*. [online] Praha: Česká televize, 2011, [cit. 2013-02-1] Dostupné na [www: http://www.ceskatelevize.cz/ct24/kalendarium/124744-cukrovarnik-bedrich-frey-byl-prvni-kdo-mel-v-praze-telefon/](http://www.ceskatelevize.cz/ct24/kalendarium/124744-cukrovarnik-bedrich-frey-byl-prvni-kdo-mel-v-praze-telefon/)

9. Český telekomunikační úřad. *Informace o vývoji trhu elektronických komunikací se zaměřením na rok 2011 a vybrané ukazatele prvního pololetí 2012*. [online] Praha: Český telekomunikační úřad, 2011, [cit. 2013-04-08] Dostupné na www: http://www.ctu.cz/cs/download/statisticke_udaje/rok_2012/informace_vyvoj_trhu_ek_2011.pdf
10. DLOUHÁ, J., DLOUHÝ, J., MEZŘICKÝ, V. *Globalizace a globální problémy*. [online] Praha: Univerzita Karlova v Praze, 2006, [cit. 2013-02-07] Dostupné na www: <http://www.czp.cuni.cz/knihovna/globalizace.pdf>
11. DOSEDĚL, T. *Telefónica bude propouštět: rozloučí se s 10 % zaměstnanců*. [online]. Praha: Mobinfo.cz, 2013, [cit. 2013-03-29] Dostupné na www: <http://www.mobinfo.cz/telefonica-bude-propouset-rozlouci-se-s-10-zamestnancu/>
12. DOSEDĚL, T. *Všichni jsou tu z O2: Historie firmy Telefónica*. [online] Praha: Mobinfo.cz, 2012, [cit. 2013-03-29] Dostupné na www: <http://www.mobinfo.cz/vsichni-jsou-tu-z-o2-historie-firmy-telefonica/>
13. DOSEDĚL, T. *Z pošty mobilním operátorem: Historie operátora T-Mobile*. [online] Praha: Mobinfo.cz, 2012, [cit. 2013-03-20]. Dostupné na www: <http://www.mobinfo.cz/z-posty-mobilnim-operatorem-historie-operatora-t-mobile/>
14. GTS CZECH, *O nás* [online] Praha: GTS Czech s. r. o., 2013, [cit. 2013-04-02] Dostupné na www: <http://www.gts.cz/cz/o-spolecnosti/o-nas>
15. Historie SUPTel a. s. [online] SUPTel a. s., 2012, [cit. 2013-04-15] Dostupné na www: <http://www.suptel.cz/indexs.php?go=100>
16. HERGESELL, O. *Nová nákladová mantra: outsourcing síti*. [online] Praha: E15.cz, 2012, [cit. 2013-04-12] Dostupné na www: <http://euro.e15.cz/archiv/nova-nakladova-mantra-outsourcing-siti-778221>
17. HRON, M. *Český dálnopis se právě stal minulostí. Poslední ústředna utichla*. [online] Mobil.cz, 2008, [cit. 2013-02-2] Dostupné na www: http://mobil.idnes.cz/cesky-dalnopis-se-prave-stal-minulosti-posledni-ustredna-utichla-p9w-/mob_tech.aspx?c=A080630_175318_mob_tech_hro
18. HRON, P. *Stručná historie Eurotelu*. [online] Mobilnaut.cz, 2005, [cit. 2012-12-18] Dostupné na www: <http://www.mobilnaut.cz/?a/8>
19. Gartner, IT Glossary [online] Gartner, 2012, [cit. 2013-03-01] Dostupné na www: <http://www.gartner.com/it-glossary/telecommunications-services/>
20. Lupa.cz: *V čem je IPTV jiná?*. [online] Lupa.cz, 2009, [cit. 2013-04-01] Dostupné na www: <http://www.lupa.cz/specially/iptv/v-cem-je-iptv-jine/>

21. KOŽUŠNÍK, M. *Výkřik techniky. První telefonní ústředna stála v domě U Richterů*. [online] iDNES.cz, 2012, [cit. 2013-03-20] Dostupné na [www: http://mobil.idnes.cz/historie-telefonu-v-praze-096-/mob_tech.aspx?c=A120811_1815436_praha-zpravy_skr](http://mobil.idnes.cz/historie-telefonu-v-praze-096-/mob_tech.aspx?c=A120811_1815436_praha-zpravy_skr)
22. KUČERA, J. *Dálnopis*. [online] Brno: Masarykova Univerzita v Brně, 2006, [cit. 2013-01-28] Dostupné na [www: http://www.fi.muni.cz/usr/jkucera/pv109/2003/xhlavac3](http://www.fi.muni.cz/usr/jkucera/pv109/2003/xhlavac3)
23. KOPTA, M. *Kapitoly z historie: Jak Eurotel k licenci přišel*. [online] Lupa.cz, 2004, [cit. 2012-12-18] Dostupné na [www: http://www.lupa.cz/clanky/kapitoly-z-historie-jak-eurotel-k-licenci-prisel/](http://www.lupa.cz/clanky/kapitoly-z-historie-jak-eurotel-k-licenci-prisel/)
24. MIT. *Inventor of the Week*. [online] Boston: MIT, 2000, [cit. 2013-03-12] Dostupné na [www: http://web.mit.edu/invent/iow/graham_bell.html](http://web.mit.edu/invent/iow/graham_bell.html)
25. NOVÁK A. J. *Marconiho velké S a ještě větší PR*. [online] Praha: Hospodářské noviny, 2010, [cit. 2013-02-29] Dostupné na [www: http://hn.ihned.cz/c1-40108040-marconiho-velke-s-a-jeste-vetsi-pr](http://hn.ihned.cz/c1-40108040-marconiho-velke-s-a-jeste-vetsi-pr)
26. NOVÁK, A. J. *Před 130 lety nám zazvonil první telefon*. [online] Praha: iHNed.cz, 2012, [cit. 2013-03-20] Dostupné na [www: http://dialog.ihned.cz/komentare/c1-56997760-jan-a-novak-pred-130-lety-nam-zazvonil-prvni-telefon](http://dialog.ihned.cz/komentare/c1-56997760-jan-a-novak-pred-130-lety-nam-zazvonil-prvni-telefon)
27. PETERKA, J. *Co jsou datové sítě?*. [online] eArchiv.cz, 2010, [cit. 2013-02-12] Dostupné na [www: http://www.earchiv.cz/b00/b0003001.php3](http://www.earchiv.cz/b00/b0003001.php3)
28. POUŠKOVÁ, K. *Historie mobilní komunikace*. [online] Semestrální práce ZČU v Plzni, 2008, [cit. 2013-04-01] Dostupné na [www: http://home.zcu.cz/~kennysha/data.htm](http://home.zcu.cz/~kennysha/data.htm)
29. Siemens. *Telekomunikace: Než se i u nás ozvalo první „haló“*. [online] Siemens, 2010, [cit. 2013-01-28] Dostupné na [www: https://www.cee.siemens.com/web/cz/cz/corporate/portal/home/120_let/Pages/telekomunikace.aspx](https://www.cee.siemens.com/web/cz/cz/corporate/portal/home/120_let/Pages/telekomunikace.aspx)
30. Skupina Vodafone [online] Praha: Vodafone a. s., 2013, [cit. 2013-04-15] Dostupné na [www: http://www.vodafone.cz/o-vodafonu/o-spolecnosti/historie-a-fakta/skupina-vodafone/](http://www.vodafone.cz/o-vodafonu/o-spolecnosti/historie-a-fakta/skupina-vodafone/)
31. Smithsonian Institution. *History of the Telegraph*. [online] Washington DC: Smithsonian Institution, [cit. 2013-03-12] Dostupné na [www: http://historywired.si.edu/detail.cfm?ID=324](http://historywired.si.edu/detail.cfm?ID=324)

32. SOUČEK, P. *Nastal v telekomunikacích v ČR vůbec nějaký posun?*. [online] iDNES.cz, 1999, [cit. 2013-03-20] Dostupné na www: mobil.idnes.cz/nastal-v-telekomunikacich-v-cr-vubec-nejaky-posun-f7v-
33. SŮRA, Jan. *Největší firemní prodej roku: České Radiokomunikace kupují Australané*. [online] Praha: iDNES.cz, 2010, [cit. 2013-04-05] Dostupné na www: http://ekonomika.idnes.cz/nejvetsi-firemni-prodej-roku-ceske-radiokomunikace-kupuji-australane-1zj-/ekoakcie.aspx?c=A101206_153218_ekoakcie_spi
34. TechTerms.com. *Telecommunications* [online] Techterms.com, 2009, [cit. 2013-04-12] Dostupné na www: <http://www.techterms.com/definition/telecommunications>
35. Telefónica Czech Republic a. s. *Tisková zpráva* [online] Praha: Telefónica Czech Republic a. s. 2005, [cit. 2013-03-20] Dostupné na www: http://www.telefonica.cz/tiskove-zpravy/52914-rozhodnuti_o_outsourcingu_vnejsi_udrzby_siti_11530.html
36. Telefónica Czech Republic a. s. *Tisková zpráva*. [online] Praha: Telefónica Czech Republic, 2011, [cit. 2013-03-25] Dostupné na www: http://www.telefonica.cz/tiskove-zpravy/225543-O2_prebira_rezidentni_ADSL_zakazniky_VOLNY_a_s.html
37. Telefónica Czech Republic a. s. *Výroční zpráva 2011*. [online] Praha: Telefónica Czech Republic, a. s., 2012, [cit. 2013-04-05] Dostupné na www: <http://www.o2.cz/vyrocnizpravy/2011/rocnistart.html>
38. WOYKE, E. *Twelve 2012 predictions for the telecom industry*. [online] Forbes, 2011, [cit. 2013-03-01] Dostupné na www: <http://www.forbes.com/sites/elizabethwoyke/2011/12/06/twelve-2012-predictions-for-the-telecom-industry>
39. Živě.cz, *SAP v Českém Telecomu*. [online] Praha: Živě.cz, 2000, [cit. 2013-04-10] Dostupné na www: http://www.zive.cz/tiskove-zpravy/sap-v-ceskem-telecomu/sc-5-a-19437/default.aspx#utm_medium=selfpromo&utm_source=zive&utm_campaign=copylink

Abstrakt

TOLAR, T. *Analýza specifík vybraného odvětví*. Bakalářská práce. Plzeň: Fakulta ekonomická ZČU v Plzni, 66 s., 2013

Klíčová slova:

Odvětví, outsourcing, telefonní síť, Telefónica, telekomunikace, specifika

Tato bakalářská práce se zabývá analýzou odvětví outsourcingu služeb v údržbě a výstavbě veřejné telefonní sítě ČR a analýzou jeho specifík. Důvodem pro tento výzkum je autorovo působení ve firmě se zaměřením v tomto odvětví a významný propad v obratech této firmy v roce 2012. Práce je tvořena pěti kapitolami.

První kapitola je úvodní a popisuje motivaci pro volbu tohoto tématu a další strukturu a cíle této práce.

Druhá kapitola je rozdělená do dvou částí. První část popisuje historické vynálezy na poli telekomunikací, které přispěly k vývoji až do dnešního stavu. Druhá část popisuje historický vývoj telekomunikací na území Česka, na jehož konci stojí vznik analyzovaného odvětví.

Třetí kapitola prezentuje společnosti působící v tomto odvětví. Je dělena na dvě části, první část popisuje dodavatelské firmy, zatímco druhá část popisuje odběratelské podniky.

Čtvrtá kapitola představuje samotnou analýzu vybraných specifík odvětví. Kapitola je tvořena sedmi částmi, každá z nich popisuje odlišná specifika. Data pro analýzu byla získána z podniků působících v odvětví, popsanych v předchozí kapitole. Dále také ze zdrojů jako je Český statistický úřad.

Pátá, závěrečná, kapitola obsahuje shrnutí získaných závěrů a cílů této práce, jimiž byla zejména analýza specifík odvětví a odhad budoucího vývoje v odvětví. Výsledkem této práce je, že na analyzované odvětví působí velké množství různých vlivů, z nichž žádný není výrazně dominantním. Obrat odvětví má hodnotu přibližně jedné miliardy korun ročně a pohybuje se zde desítka podnikatelských subjektů. Odvětví až doposud kontinuálně rostlo, výjimkou jsou roky 2012 a 2013, kdy nastal pokles. Ten je způsoben úspornými opatřeními ve společnosti Telefónica Czech Republic a. s., které jsou důsledkem možného odprodeje společnosti. Po stabilizaci tohoto propadu je očekáván další růst odvětví, byť ne tak markantní jako v minulosti.

Abstract

TOLAR, T. *Analysis of selected sector's specifics*. Bachelor thesis. Plzeň: Fakulta ekonomická ZČU v Plzni, 66 p., 2013

Key words:

Economic sector, outsourcing, telephone network, Telefónica, telecommunications

The purpose of this bachelor thesis is to analyze the industry of outsourcing in maintenance and development of a fixed telephone network in Czech Republic and its specifics. The reason for my research is my work in one of the companies involved in this industry and considerable drop of its revenues in 2012. The thesis is composed of five chapters.

Chapter one is introductory and describes my motivation for picking this topic and structure of the whole thesis.

Chapter two is subdivided into two parts. Part one addresses historical inventions in the field of telecommunications. Part two examines history of telecommunications in Czech to a point, where the outsourcing industry had been created. Source of information for this are plentiful of articles and publications.

Chapter three is subdivided into two parts and shows some companies running business in this industry. Part one focuses on supplier companies, part two presents customer companies in this industry.

Chapter four concentrates on analysis of important influences relevant for the industry and is divided into seven parts, each focusing on different aspects and specifics of the industry. Data were gathered from companies operating in this industry and from public sources like Czech Statistical Office.

Conclusions are drawn in Chapter five. The main aim of this thesis is to prove or to exclude important influences on this industry, for example caused by national economy, also to describe specifics of the industry and finally to estimate future development of the industry. Results are that industry has been continually growing since its beginning in 2006. Twist in this development did appear in 2012 and 2013 and it might have been caused by savings in Telefónica Czech Republic a. s. due to possible sale of this company. There is ten some of companies involved in this industry. Author expects grow of this industry after today's drop was stabilized as there are many activities left possible to be outsourced.